

STUDIO



Fogue

2006

Painos 250 kpl, 40 sivua

Painettu Jyväskylän yliopistopainossa

Päätoimittaja Joni Jantunen, taitto Teppo Mäkinen

Jyväskylän yliopiston sosiologian, yhteiskuntapolitiikan ja sosiaalityön opiskelijoiden ainejärjestö Fokus ry:n ainejärjestölehti.

Kotisivut: <http://people.cc.jyu.fi/yhd/fokus/>

IRC-Net: #fokus

Poliittista realismia on kuulua liittoon jo opiskeluaikana



Oma liittosi



www.sval.fi

Sisältö

| | |
|--|----|
| Päätoimittajan tervehdys | 4 |
| Puheenjohtajan palsta | 6 |
| Fokuksen jäseneksi liittyminen | 7 |
| Iso Gee Iso Gee – mitä sä oikein teet? | 8 |
| Puolueaktiivien haastatteluja | 10 |
| Opiskelijoiden syrjäytyminen ja ainejärjestön funktio(t) . | 15 |
| Rakas kamala soluni | 16 |
| All you need is love... (vitut) | 17 |
| Viiden vuoden ja kymmenen kuukauden kaari | 18 |
| Koti-isiä, etnofanaatikkoja sekä jees-miehiä | 20 |
| Kulttuuriharrastuksesta särmää opiskelijan elämään . . . | 22 |
| Fukseille tietoa tapahtumista | 23 |
| Metodi-kurssien vaarat | 24 |
| Opiskelijavaihdossa Pohjolan Pariisissa | 26 |
| Kulttuurisosiologi muistelee 80-lukua | 28 |
| Mietitään hetki yhdessä | 31 |
| DJ:n haastattelu | 32 |
| Fokuksen ystäväkirja: laitoksen johtaja | 34 |
| Lasikuvun alla Intiassa | 36 |
| Harjoittelemaan, pallerot! | 39 |
| Talentia esittäytyy | 40 |

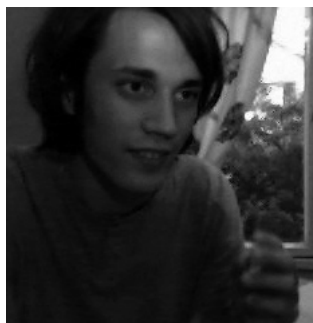


Päätoimittajan tervehdys

Fokus on Jyväskylän yliopiston sosiologian, yhteiskuntapolitiikan ja sosiälityön ainejärjestö, ja tämä, Fogue, on järjestön oma lehti. Toivon, että luettuasi sen saat uutta ja mielenkiintoista tietoa meistä.

Yliopistoon tullaan pääasiassa opiskelemaan, mutta kyllä varmaan välillä olisi mukava viettää hieman vapaa-aikaakin opiskelijatovereiden seurassa. Ainejärjestöjen tehtävänä on luoda aktiviteetteja, tuoda opiskelijoita yhteen ja auttaa opiskeluissa ja itsensä kehittämässä. Jäsenmaksun ei pitäisi olla liikaa, vain 15 euroa, ja se kestää sentään koko opiskeluaikasi. Toimintaa on monenlaista: Keskustelu- ja kannanottoilaisuuksissa opiskelijat voivat tuoda julki mielipiteitään erilaisissa asioissa, viimeksi NATO:sta. Ympäristöntilasta kannamme myös huolta, Fokus on ollut siivoamassa Suomen kauniista luonnosta pois sinne kuulumattomia jätteitä järjestämässään roskienkeruutapah-tumassa. Fokuksen jäsenenä pääset myös tutustumaan moniin yrityksiin ja muihin järjestöihin tätä tarkoitusta varten järjestetyillä ekskursioilla. Olemme muun muassa luovuttaneet verta, pelanneet puulaakeja ja joskus myös julkaisseet lehtiä. Fokuksesta luulisi löytyvän sinuakin kiinnostavaa toimintaa ja jos ei löydy, niin sellaista voitaneen järjestää kunhan kerrot mielihaluistasi jollekin, joka voi viedä asiaa eteenpäin Fokuksessa. Ja niin, onhan meillä niitä bileitäkin.

Voi olla, että monikaan teistä ei ole koskaan irkannut, eikä tule irkkaamaan, mutta toivotan kaikki käymään Fokuksen IRC-kanavalla, joka löytyy ircnetin kanavalta #fokus.



Siellä on myös paljon mukavia ihmisiä, joiden kanssa tulee itsekin jututtua usein.

Reilun puolen vuoden Jyväskylässä asumisen jälkeen voin sanoa pitäväni kaupungista. Yliopistokin sijaitsee rauhallisella paikalla, keskustan läheisyydessä, muttei ydinkeskustassa. Uudet opiskelijat majoittuvat lähinnä KOAS:in asuntoihin sekä Kortepohjaan. Itse asun jälkimmäisessä ja koen tämän olevan rauhallinen asuinalue. Aivan lähellä on metsää ja yliopistolle on kolmisen kilometriä matkaa, joka taittuu mukavan nopeasti pyörällä, vaikka mäet välillä lisäävätkin vastusta. Pyörä on hyvä olla Jyväskylässä asuessa, ota sellainen siis mukaan.

Suosittelen käymään Fokuksen nettisivuilla www.cc.jyu.fi/fokus. Sieltä saat lisää tietoa, ja muutenkin voit tutustua hieman paremmin aktiivijäseniimme, toimintakertomuksiin, yhdistyksen sääntöihin, joihinkin Fokuksen tekemiin kyselyihin, lukea vanhoja Fogue-lehtiä ja paljon muuta. Sivuilla olevista tutkimuksista näkee, että pyrimme mahdollisimman hyvin ottamaan jäsenten toiveet huomioon toimintaa suunniteltaessa, ettei vain kenellekään tulisi sellainen tunne, ettei häntä kuunnella tai hänen

mielipiteistään olisi kiinnostuttu. Mielipiteesi on meille tärkeä ja pyrimme luomaan Fokuksesta järjestön johon olisi kaikille mielekästä kuulua. Me haluamme sinut mukaamme!

Ainejärjestöllä on myös julkaisu-toimintaa: Fogue on keskittynyt kertomaan lähinnä vähemmän uutismaisia ja enemmän aikaan sitomattomia artikkelimaisia juttuja. Lehden tekemisessä pyritään noudattamaan sanan- ja mielipiteenvapautta. Ota rohkeasti kantaa mielipideosastolla ja lähetä omia artikkeleitasi, uutisiasi myös seuraavaan Fogueen tai mahdollisiin muihin järjestön julkaisuihin. Mielipideosastolla julkaisemme mielipiteitä ketään, tai mitään aatetta,

uskontoa, sukupuolta, tms. syrjimättä. Erityisesti pyrimme julkaisemaan lehden kanssa erimieltä olevat ja ai-nejärjestöä kritisoivat kirjoitukset.

Tervetuloa opiskelemaan!

Joni Jantunen
Foguen päätoimittaja
irc: Rattaat

Liity Talentian joukkueeseen!

Ammattijärjestö Talentian opiskelijajäsenenä saat

- tukea ammatilliseen kasvuun
- näköalapaikan työelämään
- turvaa työssä ja vapaalla

Opiskelijajäsenyys
13 EUR/vuosi –
liittymisvuosi ilmainen!

Liity osoitteessa
www.talentia.fi

Lisätietoja
Opiskelijasihteeri
Mira Kokkonen
040 564 2341
mira.kokkonen@talentia.fi



Talentia
Sosiaalialan menestystekijä

Puheenjohtajan palsta

Jyväskylä lienee tätä lukiessasi melko tyhjiällä opiskelijoista, kun suurin osa meistä on kirmannut töihin, joko kotipaikkakunnallemme, tai sinne missä ruoho on vihreämpää.

Itse asustelen kesäni muiden ihmisten kesämökeissä ja valkoisessa pakettiautossa, joten en voi puhua paremmasta. Syksyllä kuitenkin päädyimme taasen samoihin ah niin akateemisiin kuvioihin, joissa vertaisryhmän tuki on suurin syy siihen, että jaksamme nousta aamulla sängystä, jos jaksamme. Siksi haluan lausua muutaman sanan.

Kun ensimmäistä kertaa lapsena astuin jalallani Jyväskylään ajattelin, että voiko joku asua näin idässä. En ole tätä suppeakatseisuuttani juuri sen jälkeen mainostanut ja onneksi vuosien mukanaan tuoma kokemus on toivottavasti luonut hieman toisenlaistakin perspektiiviä. Jos eivät vuodet ole siinä onnistuneet niin viimeistään ainejärjestö Fokus.

Kuten kaikki senioriopiskelijat tietävät ja ovat monesti kuulleet, niin ainejärjestö ja sen toiminta ovat juuri sitä mitä me tahdomme niistä tehdä. Jokainen voi tuoda omaa mielitekemistään mukaan toimintaan ja jakaa sitä meille kaikille. Yksi haluaa viedä meidät ratsastamaan, toinen Itä-Eurooppaan matkustamaan, kolmas keilaamaan ja pelaamaan sählyä. Joku tykkää keskustella Freudista ja toinen Weberistä. Aina voidaan kuunnella musiikkia ja käydä saunassa. Saunaoluella tai ihan marjamehulla. Saunan jälkeen voidaan laulaa yhdessä, kuka mitenkään. Itse haluan viedä teidät vielä purjehtimaan, kunhan ajasta ja hinnasta sovitaan. Kaikki

tämä ja vielä hyvässä seurassa.

Yksi ainejärjestön tärkeä tehtävä on myös valvoa, että opiskelijoiden päätoimiseen hommaan eli opiskeluun liittyvät asiat toimivat. YFI-laitos (yhteiskuntatieteiden ja filosofian laitos) sekä koko yhteiskuntatieteellinen tiedekunta ovat valvojan silmän alla. Mikäli opiskelijalla on jommankumman toiminnasta jotakin kommentoitavaa tai jokin parannusehdotus miten asiat pitäisi hoitaa, niin ainejärjestö on yksi taho, jonka puoleen voi aina kääntyä. Sitten voidaan yhteistuumin ottaa henkilökuntaan yhteyttä ja pyrkiä hoitamaan asia kuntoon. Yleisesti hallituksen kokouksissa pyritään seuraamaan sekä laitoksen että tiedekuntaneuvoston kuulumisia ja tuomaan ainejärjestön mielipide esille opiskelijoita koskevat asioita.

Koska fakkiutuminen ja kaavoihin kangistuminen ovat yhteiskuntatieteilijälle myrkyä, niin ainejärjestö yrittää kaikin voimin olla mahdollisimman joustava ja ulospäinsuuntautunut. Tällä hetkellä hallitus on täynnä tuiki tavallisia innokkaita opiskelijoita, jotka ovat halunneet sinne uskoen, että heillä on jotakin annettavaa toiminnalle. Tämä ydinjengi yrittää kuitenkin haalia kaikki muutkin opiskelijat ympärilleen. Hallituksen kokouksiin ovat kaikki tervetulleita, ja mitä moniäänisempi kuoro, niin sitä paremmin se palvelee yhteistä hyvää. Kokouksissamme ei nakki viuhu, eikä Mikko karju. Jälkimmäisestä ei voi kuitenkaan koskaan tietää.

Parasta omasta mielestäni Jyväskylän kaltaisen kaupungin yliopistossa on juuri se, että me kaikki tulemme jostain ja tuomme sen paikan



mukanamme Jyväskylään. Vähintään puhetapoja analysoidessa menee niin pyörälle päästään, ettei voi kuin hyväntahtoisesti nauraa kuinka monenlaisia ihmisiä näinkin pieneen maahan mahtuu. Yhteiskuntatieteet keräävät hyvin erilaisen taustan omaavia ih-

misiä, joten meitä yhdistävä tekijä on juuri erilaisuus. Tästä syntyy hyvin omalaatuinen mutta pitävä sidos ja ainejärjestötoiminta on parhaimmillaan tämän erilaisuuden ylistys. Ei ole olemassa ehdottomia totuuksia mutta mielipiteitä sitäkin enemmän, ja niistä saa väitellä hartaastikin jos haluaa. Tärkeintä on kuitenkin se, että kaikki saavat olla ihan niin kuin hyvältä tuntuu.

Kun omien pääsykokeideni aikaan mietin minne pääni pistäisin, niin käväisin metsästämässä netistä minkä väriset haalarit yhteiskuntatieteilijöillä on kussakin kaupungissa. Jos joku tulevista opiskelijoista on samalla asialla niin haluan helpottaa projektiasi ja paljastaa, että Fokuksen tiimillä on tyylikkään mustat haalarit. Pysytään talviauringossa lämpiminä.

Mikko Eneberg
virkaa tekevä pj.

Fokuksen jäseneksi liittyminen

Fokus toimii osittain jäseniltään keräämillä varoilla, joilla kustannetaan opiskelijoiden vapaa-ajan toimintaa, kuten saunailtoja, bileitä, kahvitilaisuuksia, niiden tarjoiluja ja paljon muuta. 15 euron ikijäsenmaksulla saat myös omaksesi ainejärjestön haalarimerkin! Fokus ry:n tilitiedot ovat:

Saajan nimi: Fokus ry

Tilinro: 104530-457811

Viesti-kohtaan: *Jäsenmaksu* + oma nimi

Iso Gee Iso Gee – mitä sä oikein teet?

Opintojen grande finale on oman tieteellisen kirjoitelman eli gradun kirjoittaminen. Ajattelinpa jakaa kanssanne muutamia huomioita koko tekoprosessista, sillä olen huomannut nyt opintojen päätösvaiheessa monesti, miten ”pyörä on pitänyt keksiä uudelleen”. Hiljainen tieto ei välity niin tehokkaasti vanhemmilta opiskelijoilta nuoremmille kuin ehkä olisi tarpeen. Gradun tekeminen saattaa tuntua vaikealta, ahdistavalta, paikoitellen jopa ylivoimaiselta, sillä harjaantumista tieteelliseen kirjoittamiseen tulee sitten kuitenkin opintojen aikana aika vähän.

Yhteiskuntatieteellisissä graduissa arvostetaan kaiken lisäksi rohkeutta kyseenalaistaa, katsella asioita uusista vinkkeleistä, luovuutta ja säpäkkää ilmaisua, mikä entisestään lisää työn vaativuuskerrointa. Ja jotakin olisi pitänyt jäädä korvan taakse myös niistä kaikista teorioista mitä on tenttinyt ja luennolla tullut vastaan, ja ymmärtää mikä liittyy minkäkin kanssa yhteen. Yliopisto-meininkiin kuuluu, että kukaan ei varmasti ala kysellä gradusuunnitelmistasi (paitsi kaverit) ja patistella homman aloittamiseen, joten tutkimonsa valmiiksi saamiseen pitää todellakin olla oma-aloitteellinen ja sinnikäs. Laudatur-seminaarit voivat tulla lukujärjestykseen kuin puun takaa yllättäen, sen välttämiseksi alla muutama käytännön vinkki.

Gradun aihetta kannattaa alkaa miettiä jo varhaisessa vaiheessa, ihan vain kirjoittamalla sitä mikä itseä kiinnostaa. Kannattaa rakennella itselle muistijälkiä kiinnostaviin juttuihin, säilyttää joitakin luento- ja kurssimateriaaleja. Yhtäkiä joku täysin turhana pitämäsi kurssi saattaaakin osoittautua kullan arvoiseksi graduvaiheessa, palaset alkavat loksahdella kohdilleen. Jos aihe on muhnut jo pitkään päässä, on siitä suuresti apua tekovaiheessa.

Vaikka opintojen aikana olisikin kyllästynyt täydellisesti johonkin yhteiskuntatieteelliseen keskusteluun, esimerkiksi tasa-arvoon, hyvinvointivaltio-regiimeihin, sosiaalisiin konstruktiioihin tai muihin, voi oma graduaihe silti löytyä läheltä noita ”kuluneita” aiheita. Ylipäänsä gradussa täysin vieraan maaperän kirjoittaminen pisteestä 0 on melkoinen urakka, varsinkaan jos laitoksellakaan ei kukaan tunnu tietävän aiheesta mitään.

Laitoksen työntekijöiden tutkimusintressejä on hyödyllistä urkkia etukäteen selville. Ohjaamisesta on paljon apua gradun valmiiksi saamiselle, edellyttäen tietysti myös, että gradusi aihe kiinnostaa ohjaajaasi. Jos ei kiinnosta, niin varaudu ”ihan kiva – jatka samaan malliin” –kommentteihin, jotka eivät työtäsi vie mihinkään suuntaan.

Mene seminaareihin motivoituneena. Toisten töiden lukemisesta voi saada paljon irti, vaikkei itse aiheet paljoa kiinnostaisikaan. Monet opiskelijoiden esittämät kysymykset osoittautuvat kaikkein hyödyllisimmiksi, tyhmiä kyselemällä saattaa saada isojakin solmuja auki. Eikä kommentteja kannata ottaa henkilökohtaisesti, viimeistään graduvaiheessa pitää tottua siihen, että tieteellinen keskustelu asiasta ja sen vieristä voi olla välillä kiihkeääkin, ilman että kenenkään varpaille astutaan.

Älä varasta toisen ihmisen graduidea lupaa kysymättä. Akateeminen varkaus

on vaikea määritellä, mutta selviäkkin tapausesimerkkejä löytyy. Loppujen lopuksi itsellekin jää parempi mieli, jos oma aihe on todellakin oma ja työn loppuun saattamiseksi on nähty lähteiden etsinnässä ja referoimisessa oikeasti vai-
vaa.

Osallistu kirjaston järjestämään graduklinikka-koulutukseen. Vaikka kuvittelet osaavasi käyttää tietokantoja sujuvasti, et kuitenkaan osaa. Graduklinikalla annetaan paljon hyviä vinkkejä ja harjoitellaan tiedon etsintään omaa aihetta koskien.

Puhu asioista! Kyllästyä lähipiiriäsi gradujuutuillasi (he kyllä luultavasti ehtivät kyllästyä useita kertoja juttuihisi muutenkin), kysele voisiko näin tai noin tehdä ja löytyisikö tämän idean ympärille jonkunlaista teoreettista lihaa luiden päälle.

Perusta samassa tilanteessa olevien kavereiden kanssa graduterapiapiiri. Jo se, että huomaa ettei ne gradut muillakaan supervauhtia edisty ja muutkin pohtivat että onko tässä tällaisessa tutkimusaiheessa mitään järkeä, antaa mielenrauhan. Ainakin hetkeksi.

Netistä saa lukea muiden tekemiä graduja, kirjaston sivujen kautta. Harmi vain, ettei tiedekuntamme liitä liitteeksi arvosanaa ja perustelua, mutta niitäkin kuulemma saa käydä katsomassa Maija Salon toimistossa. Katso miten muut ovat käyttäneet sitä metodia, jota itse olet ajatellut. Jos jollakin on samantyylinen aihe kuin sinulla, on toisen ihmisen lähdeluettelo ja valittu lähestymistapa korvaamattoman suuri apu. Myös todella huonojen gradujen lukemisesta saa potkua omaan työhön, kyllä sitä valmistuu näemmä, vaikei suuri Einstein tai Aristoteles olisikaan.

-Laitoksen sivuilta löytyy (tosin monen mutkan kautta) graduohje (<http://www.jyu.fi/ytk/laitokset/yfi/opiskelu/prograduyfi/gradu>). Se on kyllä printtaamisen ja tutkailemisen arvoinen, jo niille opiskelijoille joilla gradunteko odottaa vasta muutaman vuoden päässä.

Ja sitten enää pitäisi tehdä se gradu! Ajatuksen tasolla kannattaa myös vaurautua siihen, että hetkittäin graduvaiheessa tuntee itsensä käsittämättömän tyhmäksi, välillä työ ei edisty vaikka mielestään hirmuisesti prosessoi ja tuumalee kaikenlaista ja ”perehtyy” asioihin. Gradu edistyy vain kirjoittamalla, päässään sitä loputtomasti suunnitteleamalla ajatukset voivat hukkua mustiin aukkoihin. Ja niin, saippuaopperat saattavat alkaa kiinnostaa uudella tavalla telkasta, kun pakollisia läsnäolo-opintoja tai tenttejä ei enää ole, välillä voi tehdä mieli vain hylätä koko urakka ja palata vaikka siihen vanhaan kesätyöhön pysyvästi. On se kuitenkin vaivan arvoista, ensimmäistä kertaa saa ihka oikeasti jatkaa aika pitkälle siitä, minkä on ainakin joskus kokenut superkiinnostavaksi, ilman että pitäisi juosta jo seuraavaan paikkaan. Lopussa seisoo – jos ei kiitos – niin ainakin järki.

Teija Kynkäänniemi

Puolueaktiivien haastatteluja

Sähköpostitse tehty kysely kolmelle puolueaktiiville. Vastaaajina Antti-Jukka Huovila Grönionista, Tiina Juujärvi Jyväskylän Keskustaopiskelijoista ja Sanni Männistö Maltillisesta äärivasemmistosta.

Miten ryhmäsi ajaa korkeakouluopiskelijan asiaa ja etuja?

A-J: Grönionin mielestä hyvän koulutuksen ominaisuuksia ovat laadukkuus ja maksuttomuus. Hyvä ja laaja koulutus on itseisarvo, joka parantaa kaikkien elämää. Koulutuksen rahoitukseen on siis panostettava, eikä lukukausimaksuja saa periä sen enempää suomalaisilta kuin ulkomaalaisiltakaan opiskelijoilta. Koulutusta ei pidä suunnitella tähtäämään vain tietylle uralle, eikä jokin koulutusvalinta saa sulkea lopullisesti mahdollisuutta vaihtaa jollekin toiselle.

Tiina: Kattojärjestömme Keskustan Opiskelijaliitto oli mukana vaikuttamassa asumislisän vuokraton nostamiseksi ja toisen asteen opiskelijoiden vanhempien tuloarvoja nostamiseksi ja nyt opintorahakampanjassa. KOLLin eräs uusi tavoite on opiskelijoiden ateriatuen nostaminen. Jokin viimeisin aloite koski Kampus Datan opiskelija-alennuksien saamista.

Sanni: Maltillinen äärivasemmisto, tutummin Mää, on ryhmä jolla on edustajistossa kolme aktiivista edustajaa mutta joka tarjoaa jokaiselle kiinnostuneelle mahdollisuuden osallistua toimintaansa. Määlle leimallista on juuri se, että keskustelemme edustajistoasioista isolla porukalla ja pyrimme ottamaan kaikkien mielipiteen huomioon. Edustajan ja varaedustajan statukset ovat siis meille muodollisuuksia. Rivimääläisten osallistuminen mm. edarin kokouksiin onkin meillä poikkeuksellisen aktiivista ja tämä käy yhdeksi esimerkiksi siitä miten ajamme korkeakouluopiskelijoiden etua. Tarjoamme heille mahdollisuuden vaikuttaa.

Edaripolitiikassa Mää pyrkii ajamaan kaikkien, ei vain korkeakouluopiskelijoiden etua. Me haluamme ottaa kantaa myös asioihin joita opiskelijat kohtaavat yliopiston ulkopuolella, maailma ei rajoitu kampukselle! Ylioppilaskunnan sisäisissä asioissa painotamme eettisyyttä ja inhimillisyyttä, meille on tärkeää että Jyy:n jäsenet voivat hyvin, saavat tasavertaista kohtelua ja apua ongelmiinsa. Tehokkuusajattelun vastustaminen on mielestämme opiskelijoiden etu.

Mitkä perinteisistä poliittisista jaottelukäsitteistä sopivat ryhmäsi tai sinuun?

A-J: Vihreä, sosiaaliberaali, ehkä anarkisti, sosialisti (käsitteen laajassa mielessä kuten kriittisyys markkinavoimiin ja esim. verojen ja tulonsiirtojen käyttöä markkinoiden epäkohtien korjaamiseen)

Tiina: En haluaisi ajatella näin mustavalkoisesti ja yksilutteisesti. Kannat vaihtelevat asioista riippuen ja ryhmämme on joukko itsenäisesti ajattelevia ihmisiä. Keskustalaisuudesta puuttuu ulkomaalaiset ”suuret ismit”.

Sanni: Itse henkilökohtaisesti hahmotan poliittisen kentän ulottuvuuksilla vasemmisto-oikeisto konservatiivi-liberaali, jolloin Määtä voi kuvailla erittäin liberaaliksi ja erittäin vasemmistolaiseksi ryhmäksi. Vaikka Mää on ryhmä johon mahtuu myös näissä suhteissa erilaisia mielipiteitä, jonkinlainen vasemmisto-

lainen maailmankuva yhdistää meitä toisiimme. Vasemmistolaisia arvoja onkin kattavasti vaikea määritellä, mutta Määlle niitä ovat ainakin ympäristönäkökulman, ns. vihreyden painottaminen kaikissa asioissa. Liberaalius on meille moniäänisyyttä ja moninaisuutta, sitä että pyrimme nostamaan esiin marginaalien äänen, esimerkiksi HLBT -oikeudet heteronormatiivisessa yliopistoyhteisössä ja yhteiskunnassa. Autoritääri-anarkisti akselilla Mään sijoittuminen on selvä. Mää oli alunperin ns. kolmannen aallon aktivistien perustama ryhmä, hengeltään melko anarkistinenkin. Siitä perintönä elää kuvia kumartamaton asenne. Tämä teema on esillä myös vaaliohjelmassamme joka löytyy kotisivuiltamme (<http://www.cc.jyu.fi/maa/>).

Haluisiko ryhmäsi, tai sinä, 15% korotuksen opintorahaan, vai olisiko näillä varoilla parempaakin käyttöä valtiolle?

A-J: Kyllä haluaa... Opintorahan reaalin arvo on laskenut 20% vuoden 94 tasta. Samaan aikaan kaikkia muita sosiaalietuksia on nostettu. Nyt on opiskelijoiden aika!

Tiina: Jok on kampanjoinut JYY:n kanssa yhteistyössä opintorahan korottamisen puolesta. Opintotuki on perustoimeentuloa turvaavista etuuksista selvästi jälkeensä jäänein ja Suomessa on opiskelijoissa paljon köyhiä. Viime kädessä on kyse arvoista - Jok haluaa, että opiskelijoiden fyysinen ja psyykinen hyvinvointi turvattaisiin. Siitä hyötyvät kaikki.

Tietenkin, sekä minä itse että koko ryhmä. 15 % prosentoin korotus on mielestäni minimi. Rahalle toki olisi aina paljon monta hyvää käyttökohdetta mutta nyt on kyllä opiskelijoiden vuoro. Määlle on ollut tärkeää korostaa sitä, että opintorahan korottaminen hyödyttää kaikkia opiskelijoita kun taas joidenkin poliittisten nuorisoryhmien ajama tuloarajoen nosto hyödyttää vain niiden alojen opiskelijoita joilla työtilanne jo opiskeluaikana on hyvä.

Miksi et mennyt johonkin muuhun ryhmään? Mikä niissä oli vikana?

A-J: Grönioni on JYY:n vihreä ryhmä. Meille on tärkeätä moniarvoinen ylioppilaskunta, joka toimii kestävästi monesta näkökulmasta tarkasteltuna. Poliittisista en olisi voinut mennä mihinkään muuhun ryhmään, sillä uskon että Vihreillä on parhaat keinot ajaa kestäviä arvoja päätöksenteon monilla tasoilla. Sitoutumattomista ryhmistä olisin periaatteessa voinut olla Poikkیتieteilijä, mutta toisin kuin poikkیتieteilijät haluan, että ylioppilasliike toimii myös kriittisenä yhteiskunnallisena keskustelijana, eikä ainoastaan opiskelijoiden etujen valvojana. Opiskelijat kun eivät ole mitenkään muusta yhteiskunnasta erillinen ihmisryhmä...

Tiina: Muiden ryhmien ideologia lähtee järjestelmistä tai markkinavoimista. Keskustan aate lähtee ihmisyydestä. Hyvä toteutuu luomalla edellytykset ihmisyyden kehittämiseksi.

Sanni: Grönioni on arvomaailmaltaan ehkä seuraavaksi lähimpänä minua, eikä minulla heistä juuri mitään pahaa sanottavaa olekaan. Minulle oli kuitenkin tärkeää liittyä ryhmään joka ei ole sitoutunut mihinkään puolueeseen, mutta tunnustaa silti avoimesti tiettyjä arvoja ja väriä. Mää on tehnyt edarissa Demariopiskelijoiden ja Grönionin kanssa hyvää yhteistyötä mutta säilyttänyt silti itsenäisyytensä. Opiskelijapolitiikassa näkemyksemme tuntuvat näiden kolmen kesken menevän melkolailla yksiin, mutta juuri tuo Demariopiskelijoiden ja Grönionin vahva puoluesidonnaisuus häiritsee, koska SDP:n ja Vihreän puolue-

een kunnallis- ja valtakunnanpolitiikassa on erittäin paljon kritisoitavaa. Vihreillä se on oikeistolaistuminen tulonjakokysymyksissä ja SDP:llä mm vihreän näkökulman puuttuminen. Muista edariryhmistä Keskusta-, Kokoomus- ja Kristilliset opiskelijat olivat tietenkin poissuljettuja, maailmankatsomukselliset erot ovat niin suuria. Mitä tulee näihin "sitoutumattomiin" ryhmiin kuten Poikkitieteilijät ja Pörssi & Dumppi, on mielestäni kyseessä yksi suuri huijaus. Ryhmät väittävät olevansa sitoutumattomia mutta äänestävät kuitenkin yhdessä rintamassa hallitusryhmien, eli oikeistoryhmien kannan mukaisesti. Se mikä myös ärsyttää erityisesti suurimmissa puoluesidonnaisissa ryhmissä on, että edaripolitiikka tuntuu monelle olevan vain väylä kunnallis- tai eduskuntavaaleihin tai sitten hyvän CV-merkinnän hankkimista.

Miksi valitsit juuri oman ryhmäsi?

A-J: Taisi tulla jo vastattua tähän edellisessä :) (Me ollaan kuitenkin kauniimpia, komeempia ja kivempia kuin muut.)

Tiina: Ihmisyysaatteen lisäksi Keskustan aate ei anna valmiita vastauksia kaikkiin kysymyksiin. Meiltä puuttuvat kansainväliset "suuret ismit". Ihmisen pitää muodostaa aatteensa itse. Muita minulle tärkeitä asioita ovat sivistys ja huonompiaisista huolehtiminen: "Yhteiskunnan hyvinvoinnin mittari on huonoinnoin voivan jäsenen hyvinvoinnin tila." Liikkeestä löytyy myös minulle tärkeää vihreyttä, sosiaaliliberalismia ja mahdollisuuksien tasa-arvo-ajattelua.

Sanni: Mään toimintaan mukaan meneminen oli minulle itsestäänselvyys, se oli oikeastaan ainoa mahdollinen ryhmä minulle. Maltillinen ääriivasemmisto on avoimesti poliittinen toimija, mutta samalla myös enemmän kansalaisjärjestö kuin ylioppilaskuntaryhmittymä. Edustajiston kokouksia vaivaa usein se, että keskustelua ei nouse ristiriitojen pelossa, ja Mään edustajat ovat usein niitä jotka uskaltavat kyseenalaistaa hallituksen esitykset tai (usein näennäisen) yleisen mielipiteen. Teemme myös aloitteita joiden läpimenoa ei ole varmuutta, mutta jotka pakottava edustajiston muut ryhmät ottamaan kantaa ja osallistumaan keskusteluun. Tällainen asia oli ainakin aloite laajemmasta yhteiskunnallisesta vaikuttamisesta, joka soti vastaan sitä oletusta että ylioppilaskunnan ei tule kannanotoillaan puuttua kuin niihin asioihin jatka suoraan koskettavat yliopisto-opiskelijoita ja yliopistomaailmaa. Jyy:n edustajistossa tuntuu olevan myös sellainen henki että eniten mielenkiintoa herättävät erilaiset lautakunta- ja neuvostopaikat, sekä kunniamaininnat. Määllä tällaiset arvovaltakysymykset eivät ole asialistan huipussa.

Sano jotain positiivista ja jotain negatiivista ainejärjestöstäsi.

A-J: Fokus toimii mielestäni ansiokkaasti lisäämällä yhteiskuntatieteilijöiden yhteenkuuluvuutta ja yhteishenkeä. Ainejärjestöt ovat koko ylioppilaskunnan kulmakivi ja niiden toimintaa on tuettava esim. korkeammilla yleisavustuksilla, joita Ylioppilaskunta jakaa. Negatiivista. Hmm. Vaikea... Ehkä tietynlainen kaavoihin kangistuneisuus ja turhan tittleiden kumartaminen. Tätäkin kyllä jotkut aktiiviset rivijäsenet ovat osanneet kyseenalaistaa toiminnallaan. Rivijäseniä pitäisi enemmän kannustaa tekemään Fokuksesta omannäköinen juttunsa, eikä toimia niin hallituskeskeisesti

Tiina: Kuulun kahteen ainejärjestöön, joka on havahduttanut, että monet fokkarit ovat paitsi sympaattisia, myös itsenäisesti ajattelevia. Konsepti, motivaatio ja toiminta ovat kunnossa, mutta olen huomannut että näitä tulisi tuoda paljon

selkeämmin esiin ja markkinoida Fokuksen ulkopuolella, esim. JYY:ssä. Ainejärjestöissä voisi suunnitella myös pitkän aikavälin tavoitteita.

Sanni: Minulla on oikeastaan kaksi ainejärjestöä. Opiskelen naistutkimusta ja toimin naistutkimuksen ainejärjestö Nastan varapuheenjohtajana. Se pesti vie melkoisesti aikaa, enkä ole kovinkaan paljon ehtinyt osallistumaan Fokuksen toimintaa, vaikka olisin ehkä halunnutkin. Ensimmäiseltä opiskeluvuodelta muistan paitsi keskustelut sosiologien irtautumisesta omaksi ainejärjestökseen, ja Fokuksen toiminnan painottuneen aika paljon bilettämiseen. Tuolloin juuri noista syistä vierastin sen toimintaa melkoisesti. Tänä ja viime vuonna olen huomannut positiivista muutosta siinä suhteessa. Esimerkiksi levyjenkuuntelukerho on tosi mukava idea, en vain ole vielä kertaakaan ehtinyt paikalle. Samoin Fokuksen työ ainejärjestöhuoneen saamiseksi oli hienoa. Kopo-vaikuttaminenkin tuntuu lisääntyneen.

Ketkä ovat ryhmäsi kohderyhmä?

A-J: 12 300 Ylioppilaskunnan jäsentä. Uskon monen heistä symppaavan Vihreitä.

Tiina: Sinä ja sun kaverisi.

Sanni: Kaikki jotka kokevat sanan "punavihreä" kuvaavan arvomaailmaansa jotenkin.

Mitä haluisit sanoa henkilölle, joka harkitsee ryhmäsi liittymistä tai yleensäkin edareihin lähtöä?

A-J: Edari on vauhtia ja vaarallisia tilanteita :) Se on opiskelijan kanava vaikuttaa omaan lähiympäristöön, mutta myös mahdollisuus toimia aktiivisesti ylioppilasliikkeessä. Edari antaa näköalapaikan keskisuuren julkisen yhteisön toimintaan, ja siellä oppii ymmärtämään julkisen hallinnon ja politiikan perusteita. Edarissa tutustuu myös hyviin tyyppeihin ja siellä on hauskaa. Tervetuloa mukaan niin Grönionin toimintaan kuin ylioppilaskunnan toimintaan muutenkin.

Tiina: Edaattorina olo on kokonaisvaltaista – tarvitaan tekoja, ei tyhjiä sanoja tai hiljaisuutta. Muista nöyryys työtä ja opiskelijoita kohtaan. Muista myös, että kaikilla ryhmillä on oikeutuksensa ja niitä tarvitaan. Muista, että ristiriitatilanteissa kumpikin osapuoli on mielestään oikeassa.

Sanni: Ehdottomasti kannattaa lähteä toimintaan mukaan! Määllä on kokouksia kerran kuussa ja myös edarin kokoukset ovat avoimia kaikille. Kaikista ei tule edaattoria mutta vaalien jälkeen on turha heittää kirvestä kaivoon. Valiokunnat kaipaavat jäseniä ja ainakin meillä Määssä edarin asioiden valmistelu tehdään yhdessä. Välillä ylioppilaskuntapolitiikka on aika raastavaa pelaamista kaikkien vastakkainasettelujen ja "tyhmien mielipiteiden" vuoksi, sekä turhauttavaa myöskin, mutta silti samalla hirveän kivaa ja antoisaa.

Mitä sinulle tulee ensimmäisenä mieleen ainejärjestöstä?

A-J: Yhteisöllisyys ja mahdollisuus harrastaa ja toimia yhdessä muiden opiskelijoiden kanssa.

Tiina: Ainejärjestö tarjoaa yhteisön. Ainejärjestön täytyy olla myös pienen opiskelijan puolella koulutuspoliittisissa asioissa.

Sanni: Haalarit ja fuksiaisheet :) Ei vaikaan: Nasta ja Fokus.

Onko ryhmässäsäi ryhmäkuria?

A-J: Ei. Ei ole ollut tarvetta, sillä grönionilaisten maailmankatsomukset ovat yllättävän yhtenevät. Erojakin toki löytyy ja keskustelu onkin ryhmämme vahvuuksia.

Tiina: Ehkä on, ehkä ei – so not

Sanni: Ei, ei ole. Sitä ei tarvita koska Mää tuo vaalivaiheessa selvästi esiin intressinsä ja tämä ohjaa joukkoomme melkolailla samantapaisesti ajattelevia ihmisiä. Erimielisyyksien kuitenkin joskus vallitessa jokainen äänivaltainen edustaja tekee itse omat valintansa eikä "poikkeavuuttaan" ;) joudu sen kummemmin selittelemään. Harvemmin asiat kuitenkaan ainakaan meillä Määssä niin kuolemanvakavia ovat kellekään ovat :).

Haastattelijana Joni Jantunen



Opiskelijoiden syrjäytyminen ja ainejärjestön funktio(t)

Opiskelija hiippailee varuillaan yliopiston lähistöllä, livahtaa päärakenuksen sivuovesta sisään ja linnoitautuu yksin luentosalin varjoisaan nurkkaan. Hetken kuluttua hän huomaa jonkun etäisesti tutun näköisen henkilön ja päästää suustaan epämääräisen, tervehdykseksi tulkittavissa olevan urahduksen. Onko tuo minun ääneni? opiskelija ei voi olla jälkikäteen kummastelematta. Viimepäivät hän onkin vain lukenut yksin pienessä kammiossaan tapaamatta yhtikäs ketään. Ja ketäpä tässä kaupungissa tapaisinkaan? opiskelija pohtii murheissaan, kotipaikkakunnalta kun Jyväskylään ei sattunut tulemaan ketään muuta tuttua opiskelemaan eikä opiskelun puitteissa juuri ole mahdollista tutustua kehenkään. Ihmisten seura onkin pikkuhiljaa, sosiaalisten kontaktien puuttuessa, alkanut tuntua hyvin etäiseltä ja jopa pelottavalta asialta.

Vaan ei syytä huoleen! Pelastava ainejärjestö rientää apuun opiskelijoiden syrjäytymistä vastaan! Ainejärjestö järjestääkin erilaista kulttuuritoimintaa (elokuvakerho, levyjenkuuntelukerho, kirjakerho), urheilullisia aktiviteetteja (liikuntavuorot) ja silloin tällöin myös hulvatomia bileitä opiskelijoiden iloksi ja viihteeksi.

Toisaalta ainejärjestöllä on monet kasvot ja se voidaan nähdä myös tyhjäksi nimikkeeksi, jonka parissa touhuaa vain pari aktiivista ikiopiskelijaa tai ryhmittymäksi joka muodostuu jo valmiiksi umpeen muurautuneesta tuttavapiiristä, johon uuden opiskelijan on turha havitella pääsevänsä mukaan.

Opiskelun itsenäisyys ja vapaus, kirjatenttien runsaus ja kontaktiope- tuksen vähäisyys, ovatkin jättäneet yhteiskuntatieteelliselle ainejärjestölle suuren ja vastuullisen roolin opiskelijoiden syrjäytymisen ehkäisijänä ja vähentäjänä. Vastuullisuus asian suhteen olisikin nähtävä ennen kaikkea henkilökohtaisella tasolla, niin vaikealta kuin tämä vaatimus voikin tuntua, sillä kerhohankkeet ja aktiiviteettiviritelmät jäävät tyhjiksi mikäli todellista halua yhteistoimintaan ja sosiaalisten kontaktien luomiseen ei ole löydettävissä toiminnan takaa.

On siis vaikea laatia yksinkertaista reseptiä tai pala palalta muodostuvaa rakennelmaa, jonka avulla voitaisiin löytää ratkaisu opiskelijoiden syrjäytymisen ongelmaan. Kyseessä on hyvin monimuotoinen asia, joka viimekädessä on kuitenkin asenteista, ei niinkään näkyvästä fyysisestä toiminnasta, riippuvaa. Tahto ja tarkoitus on oltava olemassa toiminnan takana, jotta toiminta voisi olla aitoa ja tulosta tuottavaa.

Suvi Antikainen



Rakas kamala soluni

Kun herään aamulla, haen lehden postilaatikosta yöpaidassani. Tämä on tehnyt minusta erittäin suositun asuinpaikassani, Kortepohjan ylioppilaskylässä. Asun yhdessä kolmen naisen kanssa. Yleensä nukumme eri sängyissä. Kolmen naisasuinkumppanin kanssa eläminen tuo mukanaan omat etunsa ja ongelmansa. Etuihin kuuluu mm. seura tylsinä iltoina ja ongelmiin se, että suihku on aina varattu.

Soluasuminen on kaikin puolin jännittävää. Koskaan ei tiedä minkä näköinen kolli tulee aamulla kalsareissaan vessan ovella vastaan tai onko eilen ostamasi ruoka vielä jääkaapissa. Yllätyksiin kuuluu myös bileet tenttiä edeltävänä yönä, salmiakkikossutahrat lattialla sekä rikkoutuneet astiat.

Soluasumisen ehdottomasti hirvittävin asia on kuitenkin torkuttavat kämppikset, joiden herätyskello soi ensimmäistä kertaa seinän takana kahdeksalta ja siitä eteenpäin kymmenen minuutin välein aina yhteentoista asti. Nuku tai opiskele siinä sitten.

Kaiken tämän solua vähemmän mainostavan puheen jälkeen on kuitenkin muistutettava siitä, että kyllä soluasuminen on pääsääntöisesti ihan hauskaa. Kotona on yleensä aina juttuseuraa ja opiskeluun liittyvistä asioista voi itkeä yhdessä. Vertaistuki on kaiken a ja o. Ja jos on muuttanut Jyväskylään muualta, tulee solun ohessa ainakin yksi uusi tuttava, jonka kanssa aloittaa seuraelämä. Hyviin puoliin kuuluu lisäksi se, ettei tarvitse siivota tai viedä roskia niin usein kuin yksinasuessa. Meidän solussa myös monitieteellisyys on ehdoton plussa. Ei sitä välttämättä heti arvaisi, kuinka mielenkiintoista on keskustella hiukkasten kiihtyvyydestä, nettisivujen päivityksestä tai Pythagoran kaavoista iltapalalla.

Yhteenvetona: Solussa asumiseen pätee samat säännöt kuin elämään yleensä; joskus potkitaan päähän ja joskus paistaa aurinko. Jos et itse ole täysi kuspää, niin kaikki riippuu siitä, sattuuko joku idiootti muuttamaan kanssasi samaan soluun. Ja jos ei asuinseura miellytä voi aina muuttaa, tosin jos ongelma olet sinä itse niin sitten on vain sinniteltävä. Itseenä kun ei pääse karkuun.

Tervetuloa soluun!

Mona Särkelä



All you need is love... (vitut)

”Yhteiskuntatieteellisen tiedekunnan miehet! Tuskin maltoin odottaa.”

Olin kirjoittanut ylioppilaaksi keväällä 2005 ja jo kesällä sain tietää pääseväni Jyväskylän yliopistoon opiskelemaan sosiologiaa. Riemuni oli tietenkin suuri ja odotin innolla paitsi yliopiston mielenkiintoisia kursseja, myös tilaisuutta päästä tutustumaan moniin uusiin ihmisiin.

Hetkeä ennen opintojen alkua seksuaalisesti aktiivisena sinkkunaisena kävin mielessäni lävitse myös miesehdokkaat, jotka luonnollisesti tulisin pian tapaamaan: kiihkeitä vallankumouksellisia, mielteliäitä filosofeja, määrätietoisia poliitikon alkujia... Yhteiskuntatieteellisen tiedekunnan miehet! Tuskin maltoin odottaa.

Niinpä kunnostauduin peilin edessä huolellisesti, laitoin hiukseni ja hymyilin peilikuvalleni sädehtivin silmin. Mikään ei voisi mennä vikaan. Ja kaikkihan tietävät, että opiskeluaikana tutustutaan niihin kaikista mielenkiintoisimpiin tyypeihin, niinhän jo omat vanhempammekin kohtasivat: opiskelubileissä. Kuinka jännittävää!

Ensimmäinen päivä yliopistolla oli kutkuttava. Pian jakaannuttaisiin omiin fuksiluokkiin, perhosia lenteli vatsassa ja muutenkin oli miellyttävällä tavalla jännittynyt tunnelma.

Vihdoin oltiin jakaannuttu omiin ryhmiin. Sosiologian fuksit... Tosi paljon mukavia tyttöjä! Ja hei, tuolla on joku vanha mies. Ja tuolla kaksi nuorta poikaa. Siinäkö se? Mutta toivoaanhan ei pidä koskaan menettää, vielä ehtisin tutustua vanhempiin opiskelijoihin, jotka varmastikaan eivät pettäisi toiveikkaita odotuksiani.

Bileet, toiset, kolmat... mitääääh?! Täällä on suurinosa ihmisistä ensinnäkin tyttöjä. Hämmäntävä kokemus koko lukioaikansa tiiviisti poikaporukassa pyörineelle tytölle. Ehdin neuvokkaasti tutustua toki miestarjontaankin, oikein mukavia ihmisiä olivat hekin. Valitettavasti arvon herrat olivat kuitenkin minua noin 10. vuotta vanhempia tai vähintäänkin varattuja kaikki. Ja varattuisa miehissä on se vika, ettei heistä kovin luontevasti saa kaveriakaan leivottua, tuttavalliset lähestymisyrykseni tulkittaisiin kuitenkin iskuhankkeiksi. Turhautuneena jään potkimaan pieniä kiviä. Ja vähän suurempia... au!

Mitä, minäkö muka katkera...? Olette käsittäneet minut aivan väärin.

Nimimerkki Enminäoikeastiololetätämieleltä

Viiden vuoden ja kymmenen kuukauden kaari

Niin siinä vain on käymässä kaikkien ennakko-odotusten vastaisesti: mies, joka tuntuu varmasti monien mielestä olleen aina läsnä, on valmistumassa. Kirjoittaessani tätä graduni on läpäissyt esitarkastuksen ja menee huomenna lopulliseen tarkastukseen. Maisterin paperit ovat taskussa heinäkuussa 2006, viisi vuotta ja kymmenen kuukautta syyskuussa 2000 aloittamieni opintojen jälkeen. Olen ollut Fokuksen toiminnassa tavalla tai toisella mukana koko opintojeni ajan ja nyt lienee hyvä hetki muistella menneitä ja kirjoittaa vihdoin yliopistotestamenttini.

Kun mietin, mitä olen tehnyt viimeiset vuodet yliopistolla, mieleeni



Sepi ja Ankkuli

ei tule suinkaan opinnot, vaan kaikki muu niiden rinnalla eletty elämä. Ensimmäinen vuosi meni ryypäessä, toinen vuosi Fokuksen hallituksen tiedottajana, kolmas vuosi tutorina, Fokuksen puheenjohtajana, ylioppilaskunnan edaattorina, neljäs vuosi tutorina, edaattorina, VALOKEn hallituksessa ja yliopiston toimielimissä, viides vuosi töissä yliopistolla ja kuudes kolmessa eri harjoittelupaikassa, joissa muutin yliopistossa oppimiani asioita osaamiseksi. Kiirettä on siis pitänyt, mutta opinnotkin ovat edenneet siinä sivussa mielestäni kohtuullista vauhtia: plakkarissa on lopulta 216 opintoviikkoa.

Näin jälkempäin mietittynä opinnot ovat olleet hyödyllisiä ja paikoitellen hyvin mielenkiintoisia. Vaikka pääaineeni on vuosien varrella ollut sosiologia, en ole sitä välttämättä kokenut omakseni, sillä se painottaa liikaa tarkkailua ja jakkailua siinä missä itse olen enemmän toiminnan miehiä. Jos niistä pitäisi nostaa jotain erityisen hyvää esiin niin ne olisivat metodiopinnot, joista on ollut ja tulee olemaan konkreettista hyötyä. Jos sosiologi osaa jotain niin se on tutkia! Suuremmat mielenkiinnon aiheeni ovat löytyneet sivuaineitteni parista, joista olen löytänyt kaipaamaani käytännöllisyyttä. Johtamisen opinnot ovat valmistaneet pohtimaan organisaatioiden tavoitteita ja keinoja niiden saavuttamiseksi. Kasvatustieteen opinnot ovat puolestaan johdatelleet ihmisten oppimistapojen vaikealle, mutta sitäkin mielenkiintoiselle saralle. Herman Hesse ja Toolin Lateralus-levy ovat opettaneet uusia tarkastelu- ja suhtautumistapoja elämään vai-



Sepi ja naiset

heessa, jolloin oli vaikeaa ja keskeisenä elämäntehtävänä oli maailmani navan löytäminen itseni ulkopuolelta. Voin suositella näitä lämpimästi kaikille.

Mutta mikä on ollut parasta opiskelujassani, ovat olleet ihmiset. Niitä on tullut vastaan montaa sorttia. On ollut runsas määrä hyvän päivän tuttuja, joiden ansiosta olen joutunut harvoin syömään yksin. Joukkoon mahtuu myös muutamia vaikeita ihmisiä, joita en ole oikein tahtonut ymmärtää mielestäni hyvästä yrityksestä huolimatta. He miettivät yksin iltaisin blogeissaan, että miksi ihmiset pitävät heitä friikkeinä ja miksi he ovat yksinäisiä, vaikka ovat piikit pystyssä muita kohtaan ja vaativat muita muuttumaan sellaisiksi kuin itse haluaisivat heidän olevan. Yrittäisitte rakentaa siltoja ihmisten vä-

lille aitojen sijaan! Ja puhumattakaan teistä ihanista ihmisistä, joita pidän hyvinä ystävinäni ja jotka ovat olleet rinnallani vuosien saatossa, valtaosa teistä on fokuslaisia: tuttuja tutoroinnin kautta, hallituksista tai muista ympyröistä. Teidän kanssanne ja teidän eteenne on ollut hauska toimia – ja vain olla.

Uskon, että ihminen on onnellinen, kun hänellä on perusturvallisuus kunnossa: ei tarvitse mielessään olla menossa mihinkään, voi vain antaa olla ja nauttia vaikkapa auringonpaisteesta tai hyvästä seurasta. Nämä hetket palkitsevat ja opintojen ja erityisesti opintojen aikaisen elämänvaiheen saattaminen päätökseen on yksi näistä hetkistä. Hymyä naamaan ja tsemppiä elämään, ihmiset! Nähdään toisella puolella!

Mikael "Sepi" Seppälä

Koti-isiä, etnofanaatikkoja sekä jees-miehiä

“Tarjoan auttavan käteni ja opastan uusia tulokkaita olemaan trendikäs fokuslainen ja vielä trendikkäämpi yliopistolainen.”

Katu-uskottavaksi, saati sitten katu-uskottavaksi yhteiskuntatieteilijäksi tuleminen, on työn ja tuskan takana. Ei riitä että yrittää olla oma sivistynyt (tai vähemmän sivistynyt) itsensä; täytyy olla oikealla tavalla trendikäs ja kuul. Tämän viisasten kiven löytäminen ei etenkään yliopistouraansa aloittelevalla keltiäselle (rinnastus aasialaisiin tahaton) ole aina sieltä helpoimmasta päästä, vaan uusi tulokas huomaa helposti, että useampi risti on maassa kannettavanaan. Paitsi että täytyisi pyrkiä olemaan parhaansa mukaan kännissä olematta kuitenkaan liian kännissä ja täytyisi diggaila kulttuurituotteita, joita muut eivät diggaa, tai siis muut yliopistolaiset vaan diggaavat... Siis yliopistolaiset diggaa mutta ei kuitenkaa liian underground, jottei olisi tekotaiteellinen scheisse ja siten teennäinen älykkö vaan sopivassa määrin...diggailisi. Niin ja jos olet mies, ei liene viisainta kiroilla pikkusikari suussa ja ammuskella revolverillä inkkareita hevosen selästä komeassa viikon partasängessä. Ei kovinkaan fokuslaista ei. Mutta jos arvon lukija jo tässä vaiheessa kiertää ympyrää pehmusetusta huoneessa, tarjoan auttavan käteni ja opastan uusia tulokkaita olemaan trendikäs fokuslainen ja vielä trendikkäämpi yliopistolainen. Kiinnittäkää turvavyönne. Matka fokuslaisuuden perimmäisten lähteiden äärelle voi alkaa.

Aloiton kiertoajelumme biologisen determinismin eksistentiaalisesta ja holistisesta perusolettamukses-

ta, seurustelusta ja seksistä. (Kuten voi huomata, allekirjoittanut on istunut pakkopaidassa jollain luennotalla). Vaikka oletkin suurimmalla todennäköisyydellä umpihetero ja parisuhtenormatiivinen pornoaddikti, tällaisen ehdoton myöntäminen on junttimaista. Tyttöä kehoitan aina sopivin väliajoin leikkimään lesboa, tai ainakin julkisesti spekuloidaan pikkutuhmalla lesboläpällä, sillä tämä kuuluu oleellisena osana naisten emansipaatioon ja naistutkimukselliseen paradigmaan. Äläkä huolehdi jos vieressäsi istuu samaan aikaan poikaystäväsi. Hän ei ainakaan ääneen uskalla poikkiteloin asettua, sillä katu-uskottavuuden menettämisen pelossa ja paternalistista parisuhdetta ylläpitävän sovinitisian mainetta vältellen, hän jättää verbaalisen antinsa ajatuksen tasolle. Miehiä en sentään aivan vastaavaan kehoita, sillä kaikki käytännön tasolle viety romantiikka saman sukupuolen kanssa on vielä toistaiseksi out of question: elämmehän vasta 2000-luvulla. Mutta silti tämä ei tarkoita sitä ettetkö aina sopivin väliajoin voisi livahtaa kurkistamaan gay-baarin ovelta, kehua sillä toki suureen ääneen, tarkentaen kuitenkin tykkääväsi naisista, mutta tarkentaen myös kuinka pro-homo olet.

Mitä itse parisuhteeseen tulee, kunnan fokuslaisen miehen tärkein monista avuista on taito leipoa maittava kermakakku sekä paistaa pullaa. En ole aivan varma tarvitaanko enää muuta, sillä muita aviomiehen vaatimuksia ei esiin ole noussut. Lisäänty-

miseenhän ei ainakaan miestä enää tarvita, vaan ne spermaa ruiskuttelevat robotit hoitavat homman. Lienevät vielä erittäin kovakuntoisiakin..

Mutta jääkööt tämä tylsä ja ba-naali aihe. Eteenpäin sanoi mummo lumessa. Siirryn toiseen keskeiseen sektoriin, kansainvälisyyteen, jonka parissa virheitä ei parane tehdä tai maine fokuslaisena katoaa kuin lumi virtsan alta. Jos joskus satut menemään pyykkitupaan ja huomaat koneen olevan rikki, älä aloita kiroamaan moukkamaisen suomalaisesti. Insend of (vähän Lontoota väliin) hihkaise riemusta ja totea, että ”aah.. mikä ihana ja aito lattaritunnelma”. Vaan entäs jos odotat kiireessä ja puvrevassa pakkasessa junaa, jonka lopulta kuulet tunnin seisoskelun ja jalkojen palelluttamisen päästä jääneen ajamatta? Älä vaan mene kiroamaan aikataulujen pettämistä saati sitten lähettämään reklamaatioita junafirmalle. Oletko joku helvetin preussilainen upseeri? Junahan oli vaan muodikkaasti myöhässä, kuten mielellään sinunkin kuuluu ja tähän olikin juuri kuin viime kesänä käydessäni Italiassa, jossa...

Ja lopulta olennaisin. Jos olet nainen ja näet suomalaisen miespuolisen lajikumppanisi tekemässä jotain niin suomalaisen vulgaarista ja perin primitiivistä metsäläisaktiviteettia, joihin kuuluu syöminen, juominen, virtsaaminen, hiusten raapiminen, nenän kaivaminen, kuorsaaminen, huonossa ryhdissä seisominen, syljeskely ja liian löysien rekkamiesfarkkujen pitäminen, ripitä häntä välittömästi. Ulkomaalainen mies ei koskaan syylistyisi mihinkään edellä mainituista. Ja jotta vielä korostaisit väitettäsi käytännön esimerkeillä, voit verrata moukkamaisesti käyttäytyvää suoma-

laismiestä tapaamaasi ranskalaiseen Jean-Pierreeseen, joka ei koskaan tekisi mitään noin edesvastuutonta.

Mutta lyhyestä virsi kaunis. Näillä ohjeilla pääsee jo pitkälle; ainakin jossain vaiheessa maan alle lautalaatikoon, ellei muualle. Sen voin ohjeiden antajana taata. Muu riippuukin itsestäsi ja jeesmäisyydestäsi sekä hyvätyyppisyydestäsi kuin myös intelligenttishabituksellisuudestasi.

Sir-Henry

A former CFO of Fokus

Kiinnostaako työllistyminen ja se, mitä sinusta tulee isona?

Suomen Valtiotieteitä opiskelevien liiton Keski-Suomen järjestö VALOKE ry

– yhteiskuntatieteilijän lähin linkki työelämään.
Lisätietoja VALOKE:n ja YFI-haitoksen työelämäsvuilta:
www.jyu.fi/yfi/laitokset/tyosivut/

Kulttuuriharrastuksesta särmää opiskelijan elämään

Hyvään opiskeluaikaan kuuluu paitsi syvällinen perehtyminen oman alan opiskeltaviin asioihin, myös muunlainen henkinen harrastaminen, esimerkiksi kulttuurin eri puoliin tutustuminen. Kulttuuristen ilmiöiden pohtiminen kuuluu kaikkien yhteiskuntatieteilijöiden opintoihin, mutta kulttuuriin erityisessä mielessä, ns. kulttuuriministeriön toimialana – taiteena, kulttuuriesineinä tai kulttuurisina perinteinä – on usein jokaisen tutustuttava muodollisen koulutuksensa ulkopuolella. Kulttuuria voi harrastaa lukemattomin eri tavoin ja ainejärjestö Fokuksessa sitä voi tehdä hyvässä seurassa.

Fokus-kulttuuriin kuuluvat käynnit museoissa ja taidenäyttelyissä. Jyväskylässä on mistä valita: kulttuurihistoriallista tietämystä Keski-Suomesta ja Jyväskylältä voi kartuttaa esimerkiksi Keski-Suomen, yliopiston tai Alvar Aallon museoissa ja vaihtuvia taidenäyttelyitä voi seurata ainakin Jyväskylän taidemuseossa tai maakuntakirjastolla. Parasta opiskelijan kannalta on se, että useimpiin museoihin ja taidenäyttelyihin on opiskelijoille perjantaisin vapaa pääsy. Kannattaa myös muistaa, että yliopiston kampusalue,

alueen pubit mukaan lukien, muodostaa jo itsessään kulttuurihistoriaalisesti ainutlaatuisen vierailukohteen.

Jos museoissa kiertely tuntuu hidastempoiselta, ei hätää. Jyväskylällä on paitsi monipuolinen museo- ja galleriakaupunki, myös vahva teatterikaupunki. Kaupungin monet teatterit tarjoavat laadukasta katsottavaa edulliseen hintaan. Jyväskylässä on monia mahdollisuuksia myös itse osallistua teatterin tekemiseen. Fokuksen porukalla on käyty katsomassa useampaa

esitystä ja onpa muutamia fokuslaisia nähty näyttämönkin puolella. Fokuksen kulttuuritarjontaan kuuluu lisäksi levymusiikin kuuntelu ja elokuvien katsominen omilla kerhoissaan. Musiikki ja elokuvat ovat osallistujien valitsemaa monipuolista tavaraa viime vuosituhanelta tähän päivään. Elokuvia näytetään ja

musiikkia soitetaan pitkin lukuvuotta ja niiden tarkoitus on myös herättää keskustelua.

Eikä tässä vielä ollut kaikki. Jos lukuhaluja riittää tenttien lisäksi, voi lukuharrastusta kehittää Fokuksen kirjakerhossa. Kuukausittain kokoontuvan kerhon tarkoituksena on auttaa osallistujia laajentamaan käsityksi-



Setä Lenin ja minä

ään kirjallisuuden alasta ja tutustua eri kirjoihin, kirjailijoihin ja tietenkin ihmisiin, joiden kanssa voi keskustella mielenkiintoisesta teemasta. Ajantasaisen kuvauksen ainejärjestöme toiminnasta saa Fokuksen kotisivuilta osoitteessa <http://people.cc.jyu.fi/yhd/fokus>. Keskustelufoorumilla käydään keskustelua eri kerhojen toiminnasta.

Oman kokemukseni mukaan osallistuttaessa kulttuuritapahtumiin ja -tilaisuuksiin niiden elähdyttävä vaikutus näkyy heti tapahtumia seuraavissa keskusteluissa. Olisikin tärkeää,

että kulttuuritapahtumat ja niiden harrastaminen olisivat meille ainejärjestöissä toimiville osallistujien näköisiä tilaisuuksia, jotka mahdollistavat yhteisen ajanvieton, vaikuttamisen ja uudet kulttuurikokemukset mahdollisimman monille. Tämän takia kehotan kaikkia tutustumaan Fokuksen toiminnan kulttuuriseen puoleen ja osallistumaan aktiivisesti muihinkin tilaisuuksiin.

Olli Nuutinen

Fukseille tietoa tapahtumista

Tässä kaikille tuleville fukseille hieman tietoa tapahtumista, joita Fokus on suunnitellut syksyllä järjestettäväksi. Toivottavasti teistä fukseista mahdollisimman moni osallistuu mukaan toimintaan.

Esittelytilaisuus

Syyskuun alkupuolella kaikille fukseille järjestetään yhteinen kyselytilaisuus, jonka yhteydessä on lyhyt esittely ainejärjestöstä. Tilaisuuden jälkeen lautapeli-ilta.

Fuksiaiset 12.9.

Fuksiaisiin kannattaa osallistua, vaikka bilettäminen ja alkoholi eivät olisikaan sinun juttujasi, niihin emme pakota. Muista kuitenkin, että fuksiaiset ovat vain kerran elämässä kunkin pääaineen opiskelijalla. Fuksiaisissa on hyvä tilaisuus tutustua uusiin ihmisiin! Jatkoapaikkana yökerho Fever.

Saunailta 19.9.

Opinkiven saunailan yhteydessä järjestetään ensin Cooperin testi. Oma kunto on hauskaa käydä testaamassa, vaikka et mikään urheilullinen henkilö olisikaan, ja tulos jäisi alle 1800 metrin. Ohjelma jatkuu yliopistoalueella sijaitsevalla Opinkiven saunalla, jonne voi tulla vaikka ei olisikaan osallistunut juoksuun.

Pikkujoulut 30.11.

Vastuu järjestämisestä fukseilla!

Metodi-kurssien vaarat

YTHS on tarttunut alkoholista opiskelijoille aiheutuviin ongelmiin ”mäyräkoirasta siksaariin” kampanjallaan. Yhteiskuntatieteilijät ovat tilastojen mukaan opiskelijoista kovimpia tarttumaan pulloon, mutta alkoholi ei ole heille suurin terveysriski. Yhteiskuntatieteilijöitä vaivaava metodi-syndrooman on todettu aiheuttavan alkoholia enemmän riippuvuutta, stressiä ja pahimmillaan mielenterveysongelmia. Fogue selvitti mistä ja kuinka vakavasta ongelmasta on kyse.

Aineiston kiduttaminen mennyt liian pitkälle

Tutkimuksemme mukaan metodi-syndrooma alkaa jo opintojen varhaisessa vaiheessa. Monelle opiskelijalle syndrooma puhkeaa ensimmäisten metodi-kurssien aikana. Metodeja otetaan aluksi pieniä annoksia, noin 1-3 opintopistettä. Metodi-syndrooma muuttuu usein vakavaksi kun kuvaan astuvat SPSS:n kaltaiset kovat kurssit. Yritimme haastatella tähän juttuun useita YFI-laitoksen henkilökunnan jäseniä, mutta kukaan ei suostunut. Epäilemme laitoksen johdon yrittävän peitellä ongelman vakavuutta ja henkilökunnan pelkäävän työpaikkojensa puolesta. Viimein saimme kommentteja eräältä vanhemmalta tutkija-luennoitsijalla, joka kuitenkin haluaa esiintyä anonymina.

Liian nuorena

Tutkijan mukaan yksi keskeinen ongelma on keskittyminen tekniseen suorittamiseen ja tunteiden unohtaminen: ”Se on just sitä

”Vakavoituimme metodologisesti ainakin kymmenen kandelan verran.”

styyllaamista, seurustelua aineiston kanssa”. Tekniseen suorittamiseen liittyy usein aineiston koon korostaminen. Faktorianalyysiä käytetään empiirisenä tutkimustuloksena vähän samaan tapaan kuin kotiviiniin määrää hauskuuden mittarina. Hänen mukaansa ”se on niinku analyysin turhaa juhlaa”. Analyysin turha juhla on verrattain tuntematon yhteiskunnallinen uhka, mutta ei vaaraton. Se voi johtaa tilanteisiin jossa esimerkiksi presidentinvaalien valvojaisia tulkittaessa tulokseksi saadaan, että ”Pikku-Hitler heiluu siellä”.

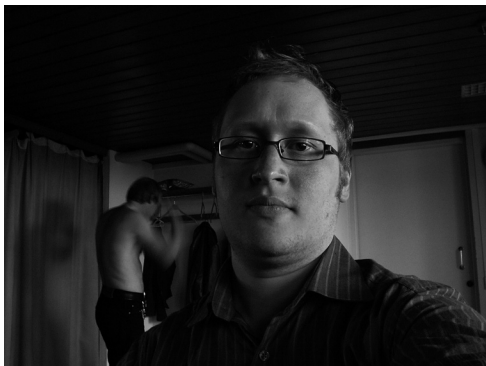
Selvästi esimiehien peläten tutkija kuiskasi käytävällä että, ”kvantitatiivinen analyysi ei ole mitään kakun tekemistä”. Emansipoituneina opiskelijoina tulkitsemme tämän tarkoittavan, että alati taakseen pälyilevä, siviilirohkeutta osoittava tutkijamme tarkoittaa tällä tilastollisten menetelmien vastaavan jokseenkin kotiviiniin juomista keskenkäyneenä. Sangen kultivoituneena kotiviiniin ystävänä hän osoitti kvantitatiivisten menetelmien ja soveltuvuuden faktorien vastaavan kotiviiniä. Korrelaatio on vähän kuin nauttisi kotiviiniä jo muutaman tunnin käymisen jälkeen, mutta pulloitetussa muodossa. Käden-

puristuksen yhteydessä, dekaanin tarkkaillessa tilannetta postihuoneen ilmastointiputkesta, hän tyrkkäsi käteemme kotiviinipakkauksesta repäistylle pahvin palaselle kirjoitetun lapun: ”aineistoa voi kiduttaa”. Vakavoiduimme metodologisesti ainakin kymmenen kandelan verran. Tottuneina hänen luentoihinsa pystyimme tulkitsemaan tämän epämääräisen metodologisen vihjeen. Aineistoon voivat kuulua mitkä tahansa kidutettavissa olevat, sosiaalisuuteen vaikuttavat tekijät: hiivabakteeri tai seminaarityö voivat olla kiduttamisen kohteena. Aineistokidutus leviää kohti hengitettäessä jolloin arvoisat opiskelijakollegamme saavat osansa, eikä tässä myöskään pidä väheksyä henkilökunnan kärsimyksiä heidän lukiessaan kotiviinihengen kyllästämiä tenttivastauksia.

Läökkeet ongelmaan

Mistä sitten ratkaisu ongelmaan? Liiallinen sitoutuminen tilastotieteellisiin keinoihin ja kvalitatiivisten metodien asettaminen kvantitatiivisia paremmaksi on usein ongelmien syy. Ensinnäkin kysytään ihan mitä sattuu ja unohdetaan operationalisointi. Luennoitsijaltamme saamamme tekstiviestin mukaan ”operationalisointi ei saa putkahtaa tyhjältä kuin tehtävä Kari Grandille autiomaassa”. Toiseksi aineistoa tulisi italialaisen viininviljelijän tavoin käyttää paljain jaloin. ”Purista siitä mehuja irti” luennoitsija inttää. Tässä kohdattaa tärkeään osaan nousee tutkijan vaisto, sillä kidutuksen jälkeiseen mehujen puristamissessioon liittyy myös riskejä. Empiiristen havaintojemme mukaan aineiston liiallinen kiduttaminen esimerkiksi neljän päivän kotiviinikuurilla voi johtaa tilanteeseen, jossa mehua ei ole enää jäljellä. Tähänkin ongelmaan, jälleen kerran kokeneella tutkijaystävällämme on ratkaisu: Hän lähtisi etsimään apua lääketieteestä: ”Hei, ruvetkaa vaikka käyttämään jotain pristeitä! Niitä saa apteekista”.

Mutta mitä sitten kvantitatiivisella tutkimuksella voidaan saada selville? Luennoitsijamme mukaan ainakin, että ”sirkkelimiehen sormet on alle kymmenen”. Näennäisestä itsestäänselvyydestä huolimatta täytyy pitää mielessä, että yhteiskuntatieteen tuloksien tulisi aina vastata ”real world” nimisen paikan tapahtumia. Ja kuin varmemmaksi vakuudeksi Mattilanniemen B-rakennuksen eteen hiekalle oli vapun aikana teksti raapustettu teksti ”tutkiminen on, että tutkitaan asioita”.



Jarmo Pykälä ja taustalla seisova Kari Pakarinen pitävät opiskelijoiden hyvinvointia etusijalla.

Teksti & tutkijan kommentit:
Jarmo Pykälä & Kari Pakarinen

Opiskelijavaihdossa Pohjolan Pariisissa

Kilometrin korkuisten vuorten varjossa, 70° -leveyspiirin tuntumassa samalla korkeudella kuin Pohjois-Alaska ja Siperia on pieni saari. Jäämeren kylmästä syyleilystä nousevan saaren rinteillä on maailman pohjoisin yliopisto. Universitet i Tromsø on kuuden tuhannen opiskelijan yliopisto ja samalla Euroopan ainoan alkuperäiskansan saamenkielisten oma yliopisto. Se tunnetaan ympäri maailmaan erityisesti kalastuksen laitoksestaan, joka kerää vaihto-opiskelijoita Espanjaa, Japania ja Maleviideitä myöten. Marraskuussa kaupunki vajoaa monen kuukauden kaamokseen jolloin päivässä on vain muutama tunti sinistä valoa. Silloin kaikki muuttuu revontulten leikkipaikoiksi. Norjassa on muuten vain yksi kaupunki, jossa sataa enemmän: Bergen, 298 päivää vuodessa.

Vaihtoon!

Ajatus vaihtoon hakeutumisesta kypsä mielessäni toisen opiskeluvuoden keväällä. Halusin opiskella rauhantutkimusta, mutta Suomessa sitä ei opeteta. Tromsø yliopiston Centre for Peace Studies -laitos on alallaan yksi maailman arvostetuimmista. Vielä kun opetus oli englanninkielistä ja halusin parantaa kielitaitoani sekä nähdä maailmaa (olin aiemmin käynyt vain Tukholmanristeilyllä) niin laitoin paperit saman tien vettämaan. Byrokraattisen hakuprosessin jälkeen

sain vihdoin kesäkuussa tietää tullessani valituksi. Ennen Tromsøon saapumista matkustelin Oslossa ja kiipesin Norjan kahdelle korkeimmalle vuorelle.

Kallis ja vilkas

Asunto hoitui helposti yliopiston puolesta jättämällä hakemus Student-samskipnadenille. Asuntoja sijaitsee eripuolilla saarta. Itse asuin Tunveienillä jakaen keittiön kuuden ja kylpyhuoneen kolmen muun opiskelijan kanssa. Maksoin 12m² huoneesta 2400 NOK (308€). Hintaa korvasi upea näköala Jäämerelle, vastapäätä hämmöttävälle Euroopan mantereelle ja vuorille. Ympäröivät vuoret tarjoavat mahtavat mahdollisuudet retkeilyyn tai jäätiköillä laskettelemiseen. Melko pian selvisi, että Tromsø on Norjan kallein opiskelukaupunki ja Norja on maailman toiseksi kallein maa. Tuopista olutta joutuu pulittamaan helposti 70 NOK (8,9€), mutta toisaalta vaatteet olivat halvempia kuin Suo-



Norjan vuoret tarjoavat hyvät mahdollisuudet vaeltamiseen, kiipeilemiseen tai jäätiköillä laskettelemiseen.

nessa. Valikoimat vaihtelevat ja esimerkiksi lihaa on myynnissä melko pieniä ja kalliita eriä, kun torilta saa tuoreita katkarapuja, hyljettä ja välillä valaankin lihaa. Kalliista hinnoistaan huolimatta Tromsøn yöelämä on vauhdikasta. Kaupunki on täynnä kahviloita, ravintolaita ja kaduilla kulkee yli 100 kansallisuutta edustavia ihmisiä. Ei ole mitenkään epätavallista, että kaupungin 64 000 asukkaasta jopa 1/3, siis 20 000 ihmistä lähtee viikonloppuisin ulos. Nimi Pohjolan Pariisi on sittenkin ansaittu.



Tromsøn ylioppilastalo Driv on rakennettu rantalaiturille.

Ei kouluruokailua ja suullisia tenttejä

Yliopistolla ensimmäisenä pistää silmään surkea ja kallis kouluruokailu. Norjassa on tapana syödä päivisin vain kahvia ja omia eväitä. Luennot kestävät 45 minuuttia ja niiden välissä on 15 minuutin tauko. Koska opiskelin Peace Studies and Conflict Transformation –maisteriohjelmassa niin kerron siitä hieman enemmän. Kurssin alussa jaetaan luentosuunnitelma, mistä käy ilmi myös lukulistat. Oletuksena on, että jokainen lukee joka kerralle tietyt tekstit. Kurssikirjoja on kirjastossa vain muutamia kappaleita joten kaikki ostavat omat kirjansa. Kirjojen lisäksi on Course compendium –paketteja joihin on kopioitu kirjoista lyhyempiä pätkiä ja artikkeleita. Yleensä vaihtareilla kuuluu materiaaliin 500 NOK (64€). Kurseilla on käytössä kirjalliset koti-

esseet joiden kirjoittamiseen on viikko aikaa. Aika tuntuu lyhyeltä, mutta ainakin itse ehdin tenttiviikkoina käydä vaeltelemassa vuorilla ja bileissä (joita on paljon). Esseistä saa palautteen professorilta. Omilla kurseillani oli vielä suullinen koe, jossa 2-3 tentaattoria kyselee esseestä ja satunnaisesti kirjallisuudesta. Pidän opiskelusta ja siitä, että se aktivoi opiskelijoita enemmän kuin Suomessa. Loppujen lopuksi norjalaiset opiskelijat ovat aikalaiskoja eikä opiskelu ole kovin rankkaa.

Useimmat vaihtarit ottivat myös norjankielen iltakurssin. Kurssin alussa on tasokoe, jonka me suomalaiset suoritimme ruotsiksi. Tasoksemme tuli 1B (1A-3) ja kurssin lopussa olisi ollut mahdollista suorittaa yleinen kielikoe, joka on edellytyksenä muun muassa työelämässä. Monille norjan oppiminen tuotti ongelmia, koska norja kuitenkin eroaa huomattavasti ruotsista ja eikä natiivien kanssa ollut kovin helppo tutustua. Vaihtarit ovat vaihtarien kanssa.

Jarmo Pykälä

Kulttuurisosiologi muistelee 80-lukua

Sosiologi Jukka Laarin työhuoneessa vallitsee pysähtynyt mutta miellyttävä tunnelma. Marxin ja Engelsin kootut ovat ojennuksessa kirjahyllyssä. KuvatViipurin uusklassismia edustavasta kirjastosta pyörivät tietokoneen ruudulla ja kielivät tutkijan piilevästä arkkitehtuuriharrastuksesta. Tämä kaikki luo mukavat puitteet Foguen ja Laarin väliselle juttuhetkelle, joka käytiin aurinkoisen sään vallitessa huhtikuun lopulla. Haastattelu venähtikin lopulta varsin pitkäksi, joten tässä vain joitakin paloja siitä mitä laitoksemme suositulla tutkija-opettajalla on sanottavaa 1980-luvusta, opiskelusta ja yliopiston tilasta.

Ensiksi kysyn tietysti, voinko sinutella?

Toki, ole hyvä vain.

Kiitos. Lukijamme olisivat varmastikin kiinnostuneita tietämään siitä miten, milloin ja miksi sinä päädyit Jyväskylään ja Jyväskylän yliopistoon?

Voi jessus! Tuota... syksyllä 1982 aloitin opinnot, mutta miksi? Se on aika mutkikas kysymys. Helpoin vastaus on luultavasti, että tulin Jyväskylään koska pystyin opiskelemaan täällä kahta ainetta, filosofiaa ja sosiologiaa. Tampereella oli vain sosiologiaa ja filsan appro.

Miten opiskelijana kohtaamasi yliopisto erosi koulupoika-Laarin mielikuvayliopistosta?

Koulupoika-Laari oli välillä vuosikausia töissä kun siitä piti tulla jotain ihan muuta kuin minkään lajin akateeminen ihminen. Jos muistelen koulupoika-Laarin yliopistokäsitystä niin sen on täytynyt olla jumalattoman etäinen. Yliopistosta ei voinut olla kovinkaan konkreettista eikä selkeätä käsitystä, ei positiivista eikä negatiivista. Vanhat parrat pöpöttävät kateederilta jotakin hämää. Tämä kai oli se käsitys mikä minulla yliopistosta oli.

Mikä oli opiskelija-Laarin näkökulmasta henkinen tilanne sosiologian ja ykp:n yksiköissä 80-luvuilla?

Laitokset olivat käsittääkseni paljon etäisempiä opiskelijoille siihen aikaan. Käytiin ottamassa merkintöjä opintokirjaan, käytiin ujesti vierailuaikana kysymässä voisiko tehdä tällöisen tai tällöisen esseen. Muuta täällä ei oikeastaan tapahtunut. Luentojakini oli Fredalla asti, siis vanhalla Fredriksonin lakki-
tehtaalla, Jyväskylän lyseon kanssa samassa korttelissa, siinä päätyrakennuksessa.

Peilaten myös omia ainejärjestökokemuksiasi vasten, mitä sinun mielestäsi ihan-teellisen ainejärjestön toimintaan kuuluu?

Toi on vaikee. (hiljaisuus) Ihanteellisesti, suurilla sanoin puhuttuna, eiköhän siinä ole jokin sellainen, että pääsee sosiaalistumaan siihen akateemiseen alakulttuuriin, mitä opiskelijakulttuuriksi kutsutaan. Parhaimmillaan tuutorit vä-

“Parasta olisi että jokainen valmistuisi ja mielellään väittelisi alle 25-vuotiaana!”

hän kertoo juttuja... No nykyäänhän on näitä tärkeitä kauppakadun approja ja muita tällöisiä, ne kuuluu osana siihen. Jossain määrin illanviettojen järjestäminen, niin kuin pikkujoulut esimerkiksi. Tärkeämpi toimintamuoto on kuitenkin mielestäni ollut jonkinlainen opiskeluun liittyvä toiminta. Työryhmätyyppiset opintopiirit tai jopa tietysti urheilutoiminta, sitä myös on ollut. Kössi-hän oli, ei, mikä se on... inneboll, siis reikäpallo...?

Sähly?

Niin, se oli kova sana kahdeksankymmentäluvulla, taisi olla vielä yhdeksänkymmentäluvullakin.

Joo, se on edelleen..

Ei tällöisiä tiimejähän siellä voi tehdä siltä pohjalta.

Esiintyikö 80-luvun opiskelijoiden joukossa tyytymättömyyttä suhteessa yliopistoon, yhteiskuntaan tai opetukseen? Tämän päivän opiskelijoista voisi ehkä sanoa, että satunnaista valitusta suhteessa yliopiston rutiineihin, byrokraatiaan tai opetuksen vähäisyyteen ilmenee, mutta se ei koskaan kanavoidu minkäänlaiseksi toiminnaksi. Miten oli 80-luvulla? Olivatko opiskelijat vihaisia?

Ei oikeastaan. Kapina oli ohi. Täytyy muistaa että 80-luku oli tätä jälkeenpäin niin kovin parjattua lainanoton aikaa. Siis elettiin kulutuskuplassa tai miksi sitä on jälkeenpäin kutsuttu. Valtio tuki kulutusluottoja myös ideologisella tasolla. Ja ihmiset ottivat kulutusluottoja, elettiin ”leveästi”. Tietynkaltainen juppimeininki, juppikuluttuuri jos niin voi sanoa levisi siinä vaiheessa Suomeen, tosin pieniin piireihin, mutta levisi kuitenkin. Vaurauden osoittaminen ei ollut enää moraalinen paha niin kuin joskus aiemmin. Ja julkisuuteen ilmaantui sijoittajahahmoja jossain vaiheessa 80-lukua jotka keikailivat sitten hienoilla vetimillä tai jotain vastaavaa. Jos ilmapiiri oli tämä, niin eivät opiskelijat olleet sillä tavalla militantteja mitä varmasti on ollut 1960-luvun lopun ja 70-luvun alun puolella tietysti.

Vertasitteko te itseänne 70-luvun opiskelijoihin?

En tiedä vertaamisesta. Ei figuroi minun muistikuvissa. Iso osa tutusta jengistä oli aloittanut opintonsa 70-luvun jälkipuolella. Tässä mielessä pikemminkin tapahtui ”to mingle”, mukaan uimista, oli se sitten kirjaston tupakkahuoneessa juttelua tai Ruuthilla kaljoilla käymistä. Oli eri ikäisten kanssa pyörimistä, ei vertailuasettelmaa. Silloin ei ollut vuosikursseja siinä mielessä kuin nykyään alkaa olla.

Kun jo kysyin minkälainen on Jukka Laarin ihanneainejärjestö, niin entä sitten Jukka Laarin ihanne-yliopisto?

Nämä huonot puolethan tulevat aikojen saatossa esiin. Ovat ne sitten ympäristöjä joissa on hometta, pahimpina aikoina silmät rupeavat turpoamaan kun on ollut puoli tuntia sisällä.. Ihanneyliopisto? Lähdetään toista kautta liikkeelle. Noin kymmenen vuotta sitten tilanne oli sellainen, että saatettiin istua tupakkahuoneessa kokonainen iltapäivä keskustellen jostain tärkeän tuntuista asiasta. En tiedä tapahtuuko tätä nuorten tutkijoiden keskuudessa tällä hetkellä, onko siellä kiihkeitä keskusteluja, onko siellä opintoprojekteja, omia pieniä pii-

rejä tai käynnissä jotain jossa luetaan tekstejä ja kiivaillaan niistä. Sellainen on käsittääkseni perinteisesti kuulunut yliopistoon. Tämä nyky-yliopisto alkaa olla kuin tuotantolaitos, negatiivisessa mielessä, jossa aikaa menee enenevästi rutiinityyppisiin tehtäviin, hallinnointiin. Se aika on pois vapaalta tieteelliseltä keskustelulta. Se ei ole kovin hyvä asia. Ei ainakaan ihanne. Tällä hetkellä ollaan keskellä muutosta, joten tulevaisuusnäkymät aukeavat moneen suuntaan. Suomi on tavallaan akateemisen sekamallin maa. Tuntuu että otetaan käyttöön muiden huonot puolet: yksityisyliopistojen tiukat budjetit ja valtionyliopistojen suuruus, mihin liittyy laaja byrokratia.



Jukka Laari arvostaa erityisesti Jyväskylän yliopiston opiskeluympäristöä.

Yliopistossa on tapahtumassa ilmeisiä muutoksia. Kuka on näiden muutosten eteenpäinviejiä eli kenen ehdoilla tätä hommaa tehdään tällä hetkellä?

En suhtaudu muutoksiin fatalistisesti siinä mielessä, että tässä olisi hallitsematon, luonnonprosessin kaltainen mullistus käynnissä, mutta ei tässä yksittäiset ihmiset vaikuta. Opetusministeriö määrää, yliopistolaitos on opetusministeriön alainen laitos. Siellä suunnitellaan, siellä päätetään ja sieltä tulee viime kädessä komentoja.

Kuvataideakatemian professori Mika Hannula on sanonut, että yliopistojen pääongelma ei ole opetusministeriön esittämät välillä epärealistiset tavoitteet (Laarin naurua) vaan ongelma on yliopistoyhteisön kyvyttömyys sanoa ei esitellyille vaateille silloin kun ne ovat epärealistisia.

Se on totta. Helsingin yliopistolla, jota olen yhdessä vaiheessa hyvinkin intensiivisesti seurannut, on ollut aivan oma profiili. Se on suuri, arvostettu ja varakas, sillä on ollut kanttia sanoa ”ei”, jos ministeriöstä on jotain hullun tuntuista ehdotettu. Ovat ilmoittaneet, että tehköt muut mitä haluavat mutta me emme lähde tähän mukaan, piste. Sitten on näitä provinssiyliopistoja. Ilkeäkieliset sanoivat aikoinaan, että muutamat yliopistot olisivat suostuneet erinäisissä kokeiluissa tai uudistuksissa ikään kuin koekaniineiksi toiveenaan, että niille tulisi jotain ekstraa, mutta saivat pahasti nenilleen. Meni autonomia.

Kun tätä juttua lukevat mahdollisesti uudet fuksit, ovat he varmastikin kiinnostuneita kuulemaan onko Jyväskylän yliopisto tällainen provinssiyliopisto?

Jyväskylän yliopisto on provinssiyliopisto etenkin siinä mielessä ettei tämä ole Pariisissa, Berliinissä eikä Chicagossa. Suomalaisittain Jyväskylän yliopisto on taas aika jännässä tilanteessa. Onhan tämä nyt jo kansainvälisestikin todettu ihan hyväksi paikaksi, suomalaisista yliopistoista. Ei tietenkään kaikilta osin Helsingin yliopiston veroinen, mutta kuitenkin OK. Ajatellaan näitä erilaisia indeksejä, tutkintomääriä, valmistumisia. Ei täällä huonosti siinä mielessä mene. Opiskeluympäristönä Jyväskylän yliopisto on miellyttävä. Tämä on ollut miellyttävä opintoympäristö minulle, ja samansuuntaisesti olen kuullut myös muiden puhuvan. En tiedä mitä se sitten on nykyopiskelijan näkökulmasta, mutta hullumminkin voisi valita. Toisaalta, täällä on pariin otteeseen oltu täysin lakeijamaisia suhteissa ministeriöön.

Ex-opinto-ohjaajana, minkälaisia neuvoja antaisit nykyopiskelijoille? Onko jostain sellaista mitä itse teit mutta et missään tapauksessa suosittelevi opiskelijaa tekemään?

Jaa-a. Tilanne on toinen. Siis muinoin sai sitä halpakorkoista lainaa. Jos halusi luksusta elämäänsä, laittoi kirjat pois ja meni töihin. Sellaisesta tuli helposti ylimääräisiä kuukausia ja vuosia. Tämä on sellaista, mikä ehdottomasti ei enää kannata. Parasta olisi että jokainen valmistuisi ja mielellään väittelisi alle 25-vuotiaana! En usko että tämän päivän parikymppisillä olisi juurikaan aikeita jäädä yliopistolle roikkumaan, mikä oli joillakuilla jonkinlainen elämäntapa silloin, kun töitä vielä sai jos vain viitsi kysyä. Gradu tietää monille ongelmia, mutta aihetta ei kannata lähteä vaihtamaan ainoastaan sen takia että mielenkiinto lopahtaa parin kolmen kuukauden päästä. Jos siinä vaiheessa vaihtaa aihetta, niin sitä vaihtaa helposti myöhemminkin. Gradun teko on duunia kuin muokin työ. Vaatii itsekuria. Pitää olla malttia ja itsekuria työskennellä ensin tenttikirjojen parissa ja joillekuille jo se on vaikeaa. En tiedä mikä on juuri lukiosta valmistuneen parikymppisen kyky itsenäiseen, suhteelliseen omaehtoiseen työskentelyyn. Joka tapauksessa monet odottavat nykypäivänä koulumaisempaa yliopistoa kuin mitä se on, vaikka onkin siirrytty college-tyyppisempään opintoympäristöön.

Kiitos haastattelusta Jukka Laari!

Haastattelijana Arto Vuori

Mietitään hetki yhdessä

- Mitä sä oikein opiskelitkaan?
- Sosiologiaa.
- Aijaa. Mikä susta sit oikein tulee?

Monelle tuttu tilanne, jossa jää helposti täysin lukkoon ja on vaikea löytää lyhyttä ja kaiken selittävää vastausta. Pelkkien sosiologian peruskurssien läpi kahlaaminen ei anna vielä riittävän hyvää kuvaa juuri opintonsa aloittaneelle opiskelijalle siitä, että missä tästä on loppujen lopuksi kyse. Itse en keksinyt vielä tämän enempää vaihtoehtoja:

demografisesti: keskimäärin 40-vuotias nainen
työelämässä: kokopäivätyöllistetty
kansantaloudellisesti: keskiluokkainen
teknillisesti: rajoittunut
fysiologisesti: koko ajan yhä vanhempia
vessan seinän mielipidekirjoituksen mukaan: paskaperseitä
sukulaisten muistikuvan mukaan: sosionomeja
insinöörin mielestä: varmaan jotain sosiaalityöntekijöitä kai
kaverinkaverin mielestä: sosiopaatteja
teologisesti: maaksi sinä olet jälleen tuleva
sosiologisesti: osa tutkimuskohdettaan

Nimimerkki Nuppu

DJ:n haastattelu

Kuka olet ja mitä teet?

Jani olen. Ihminen ja dj. Muuta ei varmasti tarvitse kertoa.

Missä bileissä olet soittanut?

Tiedekuntabileissä, **stammtischeissä, uusien bileissä eikä sovi** unohtaa loppuunasti kehittämiäni musiikkiterapia-iltamiani, joissa kupataan pois paha veri.

Mikä on kuuminta hottia juuri nyt?

Juuri nyt en ole innostunut mistään uudesta musiikista. Olen käymistilassa odotellen hartaasti että joku musiikki antaisi sille muodon.

Mikä sai ryhtymään tiskijukaksi?

Sama voima joka ajaa polttamaan makasiineja ja kaatamaan napakymppin lavasteet.

Ostatko paljon levyjä?

En enää. Varaa ei ole kuin tonnikalaan, enkä osta sitäkään.

Missä biisillä saa tedareissa ihmiset tanssilattialle?

Itse en ole niin hyvä siinä hommassa, mutta eiköhän siinä jokin sellainen letkutus auta, jossa on arvattava rytmi ja sopivasti tuttuutta. Itse vastustan tanssimusiikkia ja road racing -kilpailuja. Aina tekee kuitenkin sielulle hyvää nähdä nuorten tanssivan vaikkapa Sielun veljien tahdissa ja rakentavan hikisen tornin.

Entä sieltä pois?

Ehkä liian tunnistamaton tekotaiteellinen marginaalirock (joka on hyvä määritelmä) tai sitten jos peräkkäin tulevat biisit ovat aivan eri planeetoilta. Itse pidän juuri tästä. Kari Tapiota on seurattava Spice Girls.

Miten rentukassa järjestetään bileet?

Ilmoitetaan paikan pomolle, joka tutkii kalentereistaan tilaisuuden käyppyyttä. Ottavat yleensä ilomielin vastaan.

Saatko paljon naisia dj:nä?

Olipa masentava kysymys.

Saatko palkkaa?

Lipukkeina kaljaa ja pizzaa. Tämä on tosin neuvottelukysymys.

Ihannetempo?

Tempolla ei ole väliä, tärkeintä on päämäärä joka on määränpään mitta.

Huhu kertoo, että olette dj Sepin kanssa päättäneet dj-uranne. milloin tulee comeback?

En osaa sanoa. Monta kertaa on tullut jo lopetettua, mutta dj Sepi osaa innostaa ja ilmestyä aina jostain takaisin.

Omistatko lemmikkejä?

Olen koiran viikonloppuisä.



Haastattelijana Joni Jantunen

GRÖNIONI - Jyväskylän vihreät
nuoret ja opiskelijat
Liity meihin.

<http://groups.jyu.fi/gronioni/>



Fokuksen ystäväkirja: laitoksen johtaja

Nimeni: Risto Heiskala

Olen: 49 vuotias

Mottoni: ”totuus on liian kompleksinen tiivistyäkseen miksikään motoksi”

Lapsuuden unelma-ammatti: elokuvaohjaaja

Nykyinen ammatti: professori

Pidän/inhoan työ(s)täni, koska:

- pidän tutkimuksesta ja opetuksesta

- inhoan hallinnollisia velvolluuksia, jotka nykyisin täyttävät suurimman osan työpäivääni

Seuraavassa elämässä olen: luultavasti hengetöntä materiaa

Harrastukseni: tennis, uiminen, dekkarit, scift ja viinit

Eriytystaitoni: olen vähintäänkin kelvollinen kokki

Kerään: en varsinaisesti mitään, mutta kirjoja tuntuu kertyvän nurkkiin

Oudoin tekemäni asia: no comment

Haluaisin matkustaa: U-topokseen

Jos saisin päivän olla nainen: ... niin luullakseni hämmästyisin aika tavalla

Hävettää tunnustaa, mutta: miehilläkin on tunteet

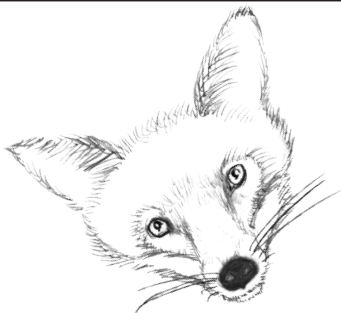
Lempituoksuni: joko sauna ja vihta tai vaihtoehtoisesti italialaisen ravintolan keittiö

Jos olisin säätila, olisin: luullakseni melko harvoin epävakainen

Paras kirja juuri nyt: dekkaripuolelta luin juuri Michael Dibdinin ”Back to Bologna” ja ryppyotsaisemmasta osastosta David Harveyn ”A Brief History of Neoliberalism”. Erinomaisia kirjoja molemmat, mutta ei tietysti sovi unohtaa klassikoitakaan, joten mainitaan nyt ainakin Robert Musilin ”Mies vailla ominaisuuksia”, Herman Hessen ”Lasihelmipeli” ja David Lodgen ”Changing Places”.

Jos olisin historiallinen henkilö, olisin: jos saisi valita, olisin kyllä oma itseni, mutta mm. Max Weberiä olen aina kunnioittanut ihan tavattomasti

oma kuva:



Mona Särkelä & Mikko Laakkonen

The Westermarck Society

Westermarck-seuran jäsenenä olet aitiopaikalla:

- saat Sosiologia-lehden 4 kertaa vuodessa kotiin kannettuna - ajankohtainen tietopaketti suomalaisesta sosiologisesta tutkimuksesta, tieteenalan sisällä käytävistä keskusteluista sekä tuoreimmista yhteiskuntatieteellisistä kirjoista

- saat seuran jäsentiedotteen ja pysyt perillä tutkijoiden, opettajien ja opiskelijoiden kokemuksista sosiologiaan ja sen lähitieteisiin kohdistettavasta tiede- ja koulutuspolitiikasta sekä alan tutkimuksen ja koulutuksen muutoksista

- voit osallistua täysivaltaisena jäsenenä merkittävän kansallisen tiedeseuran kokouksiin

SOSIOLOGIA

Sosiologia-lehti – näköalapaikka uusimpaan sosiologiseen tutkimukseen ja yhteiskuntatieteelliseen keskusteluun jo vuodesta 1964. Sosiologia ilmestyy neljä kertaa vuodessa ja sitä julkaisee Westermarck-seura.

Sosiologia-lehdessä julkaistaan niin empiirisiä, yhteiskunta-teoreettisia kuin aikalaisdiagnostisiakin artikkeleita. Alan ajankohtainen keskustelu sekä uutuuskirjojen arviot löytyvät niin ikään lehden sivuilta.

- Opiskelijajäsenyys 20 euroa: jäsenetuna Sosiologia
- Westermarck-seuran jäsenyys 48 euroa: jäsenetuina Sosiologia ja Acta Sociologica
- Ainaisjäsenyys 450 euroa: jäsenetuina Sosiologia ja Acta Sociologica

<http://www.sosiologia.fi/>

Lasikuvun alla Intiassa

Istumme liikennehuoneessa Dr. Sunderin valkoisen Ambassador-auton takapenkillä, matkalla eteläintialaiseen maalaiskylään lahjoittamaan vammaisille proteeseja ja pyörätuoleja. Olemme kaksi tuntia myöhässä, mutta autossa on kerrankin aikaa rupertella. Esimieheni kysyy minulta, miksi Intia on niin köyhä. Vastaukseksi vilautan tohtorille perulaisen taloustieteilijän Hernando de Soton opettavaista kirjaa, *The Mystery of Capital*. Se yrittää alaotsikkonsa mukaisesti selittää, miksi markkinatalous kulkee voitosta voittoon lännessä, mutta ei toimi missään muualla. Tässä jutussa esitellään lyhyesti de Soton näkemyksiä ja omia kokemuksiani Intiassa syksyllä 2005.

Laiskat ja köyhät intialaiset?

Esimieheni, musiikkitieteen maisterin ja lääketieteen tohtorin, mielestä intialaiset massat ovat köyhiä, koska ovat laiskoja ja tyhmiä. Olen hänen kanssaan eri mieltä, intialaiset eivät ole laiskoja. Paitsi jotkut tuntemani yläkastiset, brahminit. Chennaissa, jossa asun, kaikkialla työskennellään koko ajan. Ihmiset siivoavat, kaupittelevat, lajittelevat ja kuljettavat jätteitä paljain käsin, ohjaavat liikennettä ja kuskaavat epäinhimillisen kokoisia kuormia paikasta toiseen lihasvoimalla. 70-vuotiaat miehet kantavat itsensä kokoisia riisipaketteja kuorma-auton lavalle, sysimustat langanlahat koskemattomien kastiset puikahtavat pienistä koloista lappamaan lietettä monsuunin kuormittamista viemäreistä, vanhat naiset myyvät kaotettisesti liikennöityjen teiden laidoilla kasviksia ja itse kukista punomiaan

AIESEC on opiskelijoiden johtama maailmanlaajuinen järjestö. Se järjestää yhteiskuntatieteiden opiskelijoille kehitysyhteistyövaihtoja. Olin Etelä-Intiassa, Chennaissa viisi kuukautta pienessä Freedom Trust -nimisessä järjestössä töissä. Vaikka välillä töitäkin riitti, oli aikaa myös lukea hyviä kirjoja ja elellä mukavaa elämää lasikuvun alla muiden länsimaisten harjoittelijoiden kanssa. Vaihtokokemusta voi suositella. AIESECin löydät internetistä ja yliopistolta.

koristeita. Talot nousevat lihasvoimalla kuin muurahaiskeot, ilman mitään nostureita. Naiset uurastavat rakennustyömailla sareissaan lannevaatteisiin pukeutuneiden miesten rinnalla.

Kaiken tämän keskellä yläkastinen sivistynyt mies autosta ulos katsoessaan pitää tavallisia ihmisiä laiskoina ja tyhminä, itse köyhyytensä ansaitsevina. Samoin tehnevät monet tahot rikkaassa lännessä tai pohjoisessa. Samoin Intiassa hyväksyvät monet köyhät itse asemansa, se on selvä. Kulttuuri ja uskonto on sellainen. Pohjoismaisesta tasapäisyyden kasvatista siinä on jotain kerrassaan mystistä.

Ja mysteeristä on kyse siinäkin, miksi tuo kaikkialla näkyvä valtava uurastus ei realisoitu köyhien itsensä hyväksi. Miksi markkinatalous ei vaurastuta ihmisiä kehitysmaissa? Intiahan on 1990-luvun alusta asti ollut periaatteessa vapaa markkinatalousmaa, jossa talous kasvaa Kiinan jälkeen ehkä toiseksi eniten maailmassa. Intia mainitaan mielellään myös maailman suurimpana demokraattiana. Dr. Sunder ei tosin puhu paljon

demokratiasta, mutta kapitalismista kyllä. Niin tekee myös de Soto, jonka mielestä laajentaa kapitalismi koskemaan kaikkia on paras keino poistaa köyhyys maailmasta.

Kapitalismia ei ole ilman lakia

Selitän tohtorille, että entisellä Maailmanpankin ekonomistilla de Sotolla on varsin vaikuttava ja yksinkertainen selitys siihen, miksi markkinatalous ei vaurastuta köyhiä kehitysmais-

käydä siitä kauppaa, asettaa omaisuutensa lainan vakuudeksi tai antaa toisen käyttöön ja ottaa korkoa. Kehitysmaiden köyhät on suljettu laillisuuden lasikuvun ulkopuolelle. Kapitalismin hyvät puolet laajenevat koskettamaan kaikkia kansalaisia vasta silloin, kun maaseutu ja kaupungit kaavoitetaan, omaisuus merkitään kirjoihin ja luodaan luettelot siitä, kuka omistaa mitään. Tämä on kehittyneissä maissa vaatinut aikanaan tavattomia ponnis-



St. Josephin sairaalan pihalla ryhmäkuvassa.

sa, vaikka he omistavat työnsä lisäksi yhteenlaskettuna valtavan määrän varallisuutta, johon nähden esimerkiksi kaikki annettu kehitysapu on varsin marginaalista. Ongelma on se, että he eivät saa omistaa mitään laillisesti, eivät maata eivätkä hökkeleitä joissa asuvat. Kapitalismi perustuu de Soton mukaan siihen, että laillisesti voi ilman kohtuuttomia ponnistuksia osoittaa omistamansa jonkin asian ja

tuksia, mutta siitä on jo niin kauan, ettei sen tärkeyttä tajuta, ainakaan Maailmanpankissa tai muissa sellaisissa tahoissa, jotka kertovat köyhille maille miten toimia tiellä vaurauteen.

Kehitysmaiden kansalaisia on de Soton mukaan tapana syyttää yrittäjähengen ja markkinaorientaation puutteesta, vääränlaisesta kulttuurista. On minusta ihmeellistä väittää, että intialaisissa köyhissä ei puhaltai-

si kapitalismin henki. Kadulla käydään kauppaa, tienvarret ovat täynnä mainoksia ja pieniä koluja. Minulle halutaan aina joka paikassa myydä tavaroita tai palveluja.

”Intialaisessakin yhteiskunnassa köyhä saattaisi vaurastua. En ole varma, haluaisiko intialainen Brahmin-kastiin kuuluva tätä.”

Maailmanpankin lääkkeet eivät toimi

Sen sijaan, että kehitysmaita pitäisi painostaa poistamaan kaikki sen taloutta suojaavat tullit, tasapainottamaan budjetti, toivottamaan ulkomaiset investoinnit tervetulleeksi, yksityistämään valtionyritykset ja pitämään valuutta vakaana, pitäisi lähteä perusteellisemmista asioista, de Soto kirjoittaa. Pääoman ja kapitalismin toimiminen ei ole ensisijaisesti edellä mainituista asioista riippuvainen.

Kuten edellä on todettu, markkinatalous ei voi toimia, jos suurin osa kansalaisista elää tahtomattaan laillisen järjestelmän ulkopuolella. Eri asia on, haluavatko tai uskaltavatko monien maiden eliitit antaa köyhille oikeuden omistaa laillisesti maata, asuntoja ja perustaa laillisia yrityksiä. Nämähän voisivat menestyä – intialaisessakin yhteiskunnassa köyhä saattaisi vaurastua. En ole varma, haluaisiko intialainen Brahmin-kastiin kuuluva tätä. Sosiaalisen liikkuvuuden kuuluu tapahtua reinkarnaation, ei elämän aikana tapahtuvan nousun myötä.

Tästä päästään siihen, mistä de Soton kirjassa on mielestäni kysymys: talouden muodot ovat riippuvaisia instituutioista eli pelisäännöistä, joiden

mukaan toimitaan. De Soto painottaa lakia, mutta selvästi talous toimii sellaisessa ympäristössä, jossa instituutiot ovat myös kulttuurisia, sosiaalisia, uskonnollisia ja poliittisia. Erilaiset markkinamuodot ovat ihmisten erilaisia tapoja järjestää taloudelliset suhteet.

Hyväntekevyydellä puhdas omatunto

Pääsemme tohtorin kanssa vihdoin Kilacherin kylään. Siellä ne laiskat jalkapuolet ovat odottaneet meitä muutaman tunnin kärsivällisesti. Karautamme pysyvän rahoituksen puutteessa tyhjillään olevan, sveitsiläisen herran aikoinaan lahjoittaman, sairaalarakennuksen pihaan. Paikkaa hoitavat nunnat toivottavat meidät tervetulleeksi. Jaamme apuvälineet, otamme kuvat jokaisesta ja hyppäämme takaisin autoon. Päivän hyvä työ on tehty, ihmisiä autettu auttamaan itseään. Ehkä on myös perusteltu lasikuvun olemassaolon oikeutusta itselle ja muille.

Juha Teräväinen

Harjoittelemaan, pallerot!

Kirjoittelen jo neljänteen Fogue-lehteeni ja kun on opiskellut yhtä kauan kuin minä, on ennättänyt tekemään paljon yliopistoympyröissä ja alkanut jo pohtimaan sitä, mitä tekisi opintojen jälkeen. Nämä asiat olivat mielessä keväällä 2005, kun hain laitoksen harjoittelutukea subventoidakseni työharjoittelupalkkaani.

Hakiessani minulla oli 155 opintoviikkoa, joista 56 taisi olla omasta pääaineestani sosiologiasta. Olin käynyt edellisenä vuonna juttelemassa yksikköni harjoittelusta vastaavan henkilön kanssa ja kuullut minkälaisilla opintoviikkomäärillä ylipäänsä saattoi saada laitoksen harjoittelutuen ja sen suuruus hämmästytti. Kun tutkinnon minimiopintoviikkomäärä on 160ov, harjoittelua varten piti edellisenä vuonna olla yli 145 opintoviikkoa, joista pääaineen osuus oli muistaakseni noin 50. Eli hyvin lähellä loppua pitää olla, että laitoksen harjoittelutuki tarttuu plakkariin. Tämä kannattaa pitää mielessä, kun suunnittelee opintojaan.

Päysin sitten viime syksynä kahteenkin harjoitteluun. Ensin SVALille laitoksen harjoittelutuella kolmeksi kuukaudeksi tekemään julkaisu- ja tiedotustyötä ja toiseksi Kehitysyhteistyön Palvelukeskus KEPA ry:hyn, jossa tein ilmapiirikartoitusta. Samaan aikaan ilmapiirikartoituksen kanssa tein SVALille työmarkkinatutkimusta. Tilastolliset menetelmät tulivat tutuiksi, jos ne olivat ensimmäisellä kierroksella opintojen parissa jääneet hieman pinnallisiksi. Kiirettäkin piti, kun tein marraskuusta tammikuuhun kahta työtä. Esimerkiksi yhdessä vaiheessa tein kolmen viikon työajan kahdessa.

Harjoittelijan homma ei ole järin kannattavaa taloudellisesti. Harjoittelijan elämä voi olla raadollista ja tuntui, että en olisi pärjännyt ilman opintotukea. Koska muutin harjoittelun vuoksi Helsinkiin, vuokrani oli 120 % opintotuesta. Laitoksen harjoittelutuki on puolestaan 1204,55e eli käytännössä n. 900e+lomakorvaukset. Yhdessä vaiheessa syksyllä rahani olivat niin finito, että minulla ei ollut varaa ruokaan. Ilman työpaikan lounassetelietua olisin näennytynyt, mutta onneksi pääsin niiden avulla päivittäin ravintolaan syömään.

Kaiken kaikkiaan työssä oleminen oli kuitenkin kivaa vaihtelua opintoihin. Oli pahan vaihteeksi rakennetta omalle elämälleen, kun piti olla töissä vähintään se kahdeksasta neljään. Suosittelen harjoittelua kaikille lämpimästi sen epäkohdista huolimatta. Lopuksi vielä vinkkini harjoittelun suhteen.

Mikael "Sepi" Seppälä

Sepin don'ts

Jyväskylästä ei kannata hakea harjoittelupaikkaa, sillä tässä kaupungissa ei yhteiskuntatieteilijöille ole yliopistoa lukuun ottamatta hirveästi töitä.

Yliopistolle ei kannata hakea harjoitteluun – ellei ole kiinnostunut tekemään pyöreitä päiviä pienellä palkalla määräaikaisuuksien ketjussa koko lopun elämänsä.

Sepin do's

Kannattaa hakea harjoitteluun, sillä yliopisto-opiskelijana ja vastavalmistuneena tiedät monia teorioita, mutta et osaa tehdä mitään paitsi ehkä tutkia.

On syytä pohtia tarkkaan miltä paikkakunnalta haluaa hakea harjoittelupaikkaa, sillä harjoittelu toisella paikkakunnalla saattaa työllistää.

Ennen harjoittelupaikan hakemista, kannattaa pohtia mille sektorille haluaa työllistyä. Valtiolle, kunnalle tai yksityiselle puolelle

Talentia esittäytyy

Ammattijärjestön opiskelijajäsen on kaukaa viisas

Työelämän koventuneet vaatimukset tulevat monelle opiskelijalle salakavalasti nurkan takaa, vaikka kesätöissä olisi opintojen ohella ollutkin. Työelämään siirtyminen voi takkuilla esimerkiksi siksi, ettei koulutusta vastaavaa työtä tahdo löytyä tai sitten uusi ja innokas upotetaan työsuohon.

Työssään aloittelevan ammatillisuus on usein hakusessa ja työelämän pelisäännöt vasta hahmottumassa. Ammattijärjestön tehtävä on tukea jäseniään uran eri vaiheissa ja työelämän muutoksissa.

Konkarit ja noviisit oppivat toisiltaan

Ammattijärjestöön kuuluminen jo opiskeluaikana antaa paremmat lähtökohdat työelämään astuvalle. Ammattijärjestö Talentia järjestää tapahtumia, joissa päästetään ääneen alalla jo työskentelevät ja opiskelijat. Dialogista on tullut erinomaista palautetta. Opiskelijat saavat käsityksen siitä, mikä alaa puhuttaa ja työssäkäyvät tuoreen tuulahduksen koulutuskentältä.

Opiskelijoilla tärkeä rooli

Opiskelijat ovat tärkeässä asemassa koulutuksen kehittämässä työelämän haasteita vastaavaksi. Oman ammattijärjestön kautta opiskelijat voivat tuoda esille koulutuksen haasteita teorian ja käytännön kohtaamisesta. Talentiaassa opiskelijoilla on oma edustus kaikilla päätöksenteon tasoilla.

Opiskelijoihin satsataan Talentiaassa

Talentialla on opiskelijayhdistys TaSO ry (www.talentia.fi/taso), joka järjestää jäsenilleen toimintaa ja vaikutusmahdollisuuksia sekä osallistuu sosiaalialasta käytävään julkiseen keskusteluun. Talentian opiskelijasihteeri järjestää alueellisia luentoja opiskelijoille työnhakemisesta ja oman osaamisen markkinoinnista, työelämän pelisäännöistä, alan kelpoisuusehdoista ja järjestäytymisestä.

Mitä konkreettista hyötyä jäsenyydestä opiskelijalle

Talentiaan jo opiskeluaikana liittyneet ovat olleet tyytyväisiä siihen, että opiskelijajäsen pääsee pienin kustannuksin tasaveroiseksi jäseneksi alan asiantuntijayhteisöön, jota järjestö aktiivisesti tuo yhteen, kouluttaa, tukee ja neuvoo parhaiden yksilöllisten valintojen tekemisessä. Opiskelijat saavat myös rahanarvoisia jäsenetuja kuten matkavakuutus, jäsenlehti ja lukuisia alennuksia, sekä opastusta ammatillisissa, ammattieettisissä, koulutuksellisissa, oikeudellisissa ja työsuhteen ehtoihin liittyvissä kysymyksissä.

Kysyttävää Talentian opiskelijajäsenyydestä? Ota yhteyttä!

Mira Kokkonen

Talentian opiskelijasihteeri

mira.kokkonen@talentia.fi, puh. 040 564 2341

Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia ry

www.talentia.fi

(Heidi Matikainen, Talentia)